

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

9/2022

Září

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
S. Pelech, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 30. 9. 2022
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Mgr. M. Lukeš,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrda,
S. Pelech, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám zářijové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Ekonomika jednotlivých států EU ani ekonomika Eurozóny rozhodně není v nejlepší kondici a vyhlídky nejsou nejradostnější. Identické problémy řeší taktéž nedávný člen evropského společenství Velká Británie a bude do budoucna zajímavé sledovat, jak si ostrovní monarchie poradí bez „diktátu z Bruselu“. Pomalý hospodářský růst, inflace, neproduktivní trh a samozřejmě následky brexitu představují pro nově nastupující premiérku náročnou výzvu, žádající si rychlá, neotřelá a hlavně účinná řešení. Dle posledních náznaků se ovšem zdá, že cesta, kterou britská premiérka zvolila je poměrně riskantní a komentátoři ve světovém tisku jsou v jejím hodnocení přinejlepším opatrní. O tom, jaké problémy řeší za lamanšským průlivem, pojednává článek v rubrice podrobně k tématu s názvem Britská krize hospodářského růstu. Článek nabízí též shrnutí (nepříliš povzbudivých) vyhlídek Velké Británie do budoucích let.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. Jiří Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

ÚOHS v září publikoval zprávu "**Možnosti podpory v kontextu současné krize a pravidla pro veřejnou podporu**", která shrnuje možnosti a podmínky využití veřejné podpory při nezvladatelném nárůstu cen energií v ekonomice. Viz:

<https://www.uohs.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejna-podpora/3388-moznosti-pomoci-v-soucasne-krizi-z-hlediska-verejne-podpory.html>

Sněmovna PČR schválila **novelu energetického zákona**, která umožní vládě **zastropovat ceny energií**, a prodloužení platnosti snížené sazby spotřební daně u nafty do konce r. 2023. Viz:

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=16428>

K přehledovému článku: **jak zareagovala libra na ohlášenou hospodářskou politiku nové britské premiérky**, viz:

<https://byznys.hn.cz/c1-67118800-britska-libra-se-vuci-dolaru-propadla-na-rekordni-minimum-trhy-odmitly-hospodarskou-politiku-trussove>

Monitoring tisku

Pravidelný speciální monitoring za období 28. 8. 2022 – 29. 9. 2022 se tentokrát věnuje tématu:

Windfall Tax

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Britská krize hospodářského růstu.....	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	8
Daně.....	8
Ekonomické vědy. Ekonomie	21
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	21
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	25
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	27
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	28
Podnik a podnikání	28
Pojišťovnictví. Sociální péče	29
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	29
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	30
Právo.....	33
Statistika. Demografie. Sociologie	35
Účetnictví	36
Veřejná správa	37
Veřejné finance. Rozpočet.....	39
Životní úroveň	41
Ostatní	41
Přehled nových knih	47

Britská krize hospodářského růstu

Samuel Pelech

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

Ekonomika Velké Británie si v posledních měsících zasloužila hodně pozornosti, a to hlavně kvůli znepokojivě pomalému hospodářskému růstu. Článek se proto věnuje problémům, které momentálně trápí britskou ekonomiku.

Ekonomika Velké Británie momentálně zaznamenává řadu problémů. Nová premiérka Liz Trussová, nástupkyně Borise Johnsona, který bojoval o svou pozici do poslední chvíle, byla jmenovaná do funkce královnou pouhé dva dny před její smrtí. Ještě v ten den, když se objevily zprávy o zhoršujícím se zdravotním stavu královny, premiérka představila jeden z největších ekonomických balíčků v historii Británie.

Od té doby však byl vyhlášen národní smutek, který trval až do pohřbu. Parlamentní práce byly proto přerušeny a Bank of England odložila o týden rozhodnutí o zvyšování úrokové sazby.¹

Problémy s růstem

Přetrvávající dopad pandemie covid-19, narušené globální dodavatelské řetězce a cenové šoky způsobené válkou na Ukrajině způsobují problémy ekonomikám po celém světě. Vysoká inflace, jež vede k výraznému růstu životních nákladů, je způsobena převážně globálními faktory. Velká Británie však patří mezi nejvíce zasažené země.

Britská ekonomika se ve druhém čtvrtletí roku 2022 zmenšila. Slabý začátek třetího čtvrtletí v červenci znamená, že technická recese – definovaná jako dvě po sobě jdoucí tříměsíční období poklesu produkce – je pravděpodobná. Aktivita v září bude také ovlivněna národním smutkem a mimořádným svátkem v den pohřbu královny. Oficiální údaje ukázaly pokles měsíčního hrubého domácího produktu i v případě předchozích jednorázových svátků, včetně zlatého, diamantového a platinového jubilea královny.²

Hrubý domácí produkt se v období od dubna do června snížil o 0,1 % ve srovnání s předchozím čtvrtletím, kdy ekonomika vzrostla o 0,8 %. Vzhledem k tomu, že hrubý domácí produkt se v červnu pak opět snížil o 0,6 %, červencový růst o 0,2 % byl příliš pomalý na vyrovnání.³

Jestli se země dostane do naprosté recese, pravděpodobně dojde k obrovskému poklesu životní úrovně a pro firmy bude obchodní prostředí náročné. Kromě bezprostředních vyhlídek však ani dlouhodobé perspektivy neposkytují mnoho důvodů k optimismu. OECD očekává, že se hospodářská situace ve Velké Británii bude v příštím roce vyvíjet obdobně – růst HDP méně než nula procent, což bude znamenat nejnižší růst z celé skupiny G20, kromě sankcionovaného Ruska.⁴

I když se plány nové premiérky liší, podle názoru OECD bude vysoká inflace nadále snižovat příjmy domácností, stát bude zvyšovat daně a Bank of England bude zvyšovat úrokové sazby. Výsledkem je

¹ PARTINGTON, Richard a Richard Partington. UK economy grows more slowly than expected amid cost of living crisis. In: *The Guardian* [online]. 12. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2022/sep/12/uk-economy-grows-cost-of-living-crisis-gdp-rises-inflation>

² ELLIOTT, Larry a Richard PARTINGTON. Recession threat looms as UK grinds to a halt to mourn Queen. In: *The Guardian* [online]. 14. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2022/sep/14/recession-threat-looms-as-uk-grinds-to-a-halt-to-mourn-queen>

³ ELLIOTT, Larry. UK economic growth remains tepid despite sizzling temperatures. In: *The Guardian* [online]. 12. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2022/sep/12/uk-economic-growth-gdp-euro-2022>

⁴ United Kingdom Economic Snapshot - OECD. In: *OECD*. Srpen 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/economy/united-kingdom-economic-snapshot/>

nepříznivé hospodářské klima. Domácí výdaje jsou zatíženy klesajícími reálnými příjmy, exportní prostředí je tvrdé a podnikatelské investice slábnou, protože firmy jsou stále opatrnější.⁵

Nová britská premiérka Liz Trussová tak musí čelit vývoji ekonomiky, která se podle prognóz ještě letos dostane do dlouhé recese. Naději Velké Británii nedává ani Mezinárodní měnový fond. Nejnovější data MMF ukazují, že HDP Indie v posledním čtvrtletí roku 2021 předstihl produkci Spojeného království a první čtvrtletí roku 2022 pak zůstal HDP Velké Británie beze změn. Ještě před deseti lety byl HDP Indie jedenáctý největší na světě. Nyní, s předpovědí 7% růstu v roce 2022, indická ekonomika předstihla svou velikostí Velkou Británii a stala se pátou největší.⁶

Nižší HDP znamená klesající globální vliv, slábnoucí víru ve volný trh a méně peněz na veřejné služby. Zatímco průměrný roční růst hrubého domácího produktu v Británii v desetiletí před globální finanční krizí v letech 2007-2009 činil 2,7 %, nový normál se nyní blíží pouhým 1,7 %. V roce 2022 bude hrubý domácí produkt na obyvatele, měřeno paritou kupní síly, o více než 25 % nižší než v USA. Británie klesá oproti USA a Německu již od poloviny roku 2000. Průměrná mzda nyní zaostává za americkou zhruba stejně jako polská za britskou.⁷

Neproduktivní trh a brexit

Ve srovnání se situací v jiných vyspělých zemích je za problémy na trhu dlouhodobě slabá produktivita. V desetiletí do roku 2007 byl britský růst produktivity v rámci G7 druhý nejrychlejší za americkým. Ve Spojeném království došlo od krize k největšímu poklesu růstu produktivity ze všech velkých vysokopříjmových zemí. V desetiletí do roku 2019 se růst produkce na odpracovanou hodinu zastavil na pouhých 0,7 % ročně, čímž se Británie stala druhou nejpomalejší v G7 – pomalejší byla pouze Itálie.⁸

Dalším problémem výrazně ovlivňujícím britskou ekonomiku je brexit, kde nedostatek zaměstnanců v některých odvětvích v důsledku odchodu Spojeného království z EU a pandemie covid-19 prudce zvyšuje mzdy. Brexit, mimo jiné, v uplynulém roce prohloubil nedostatek pracovních sil na britském trhu, přičemž nejvíce byla zasažena odvětví závislá na volném pohybu osob. Přinejmenším v krátkodobém horizontu brexit situaci ještě zhoršil.⁹

Existují však určité známky ochlazení poptávky po pracovnících. Počet volných pracovních míst, který za tři měsíce do května dosáhl rekordní výše 1,299 milionu, začal klesat, zatímco počet nezaměstnaných se v červnu poprvé za 17 měsíců zvýšil.

Ekonomové naznačují, že jedním z hlavních důvodů mohou být na mezinárodní poměry mimořádně slabé investice. Podnikatelské investice se pohybují na nižší úrovni než v době konání referenda. Od konce roku 2020 se firmy obchodující s Evropskou unií potýkají s další administrativou, celními průtahy a vyššími daněmi. V posledním čtvrtletí roku 2021 Británie vyvezla o 16 % méně zboží než na konci roku 2019. Globální obchod se zbožím naopak vzrostl o téměř 6 %.¹⁰

Za zpomalení růstu produktivity a hospodářství zčásti nesou zodpovědnost odvětví bankovníctví, telekomunikace, veřejných služeb, poradenství v oblasti řízení a právních a účetních služeb. Tato odvětví

⁵ Britain is once again the sick man of Europe. In: *The New Statesman* [online]. 15. 6. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.newstatesman.com/economy/2022/06/britain-sick-man-of-europe-uk-zero-growth-oecd-economic-forecast-2023>

⁶ Chart: India Overtakes UK to Become Fifth Biggest Economy. In: *Statista*. 15. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.statista.com/chart/28258/gdp-of-india-and-united-kingdom/>

⁷ Low economic growth is a slow-burning crisis for Britain. In: *The Economist* [online]. 9. 6. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.economist.com/leaders/2022/06/09/low-economic-growth-is-a-slow-burning-crisis-for-britain>

⁸ Britain's dismal productivity is its biggest policy challenge. In: *Financial Times* [online]. 6. 4. 2017 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/article-UK-labour-productivity-martin-wolf>

⁹ The deafening silence over Brexit's economic fallout. In: *Financial Times* [online]. 20. 6. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7a209a34-7d95-47aa-91b0-bf02d4214764>

¹⁰ The UK economy is stagnant — and the reasons run deep. In: *Financial Times* [online]. 10. 7. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e48882ab-e519-4d20-a332-41ec2ecb0d51>

tvoří 11 % ekonomiky, ale na zpomalení se podílejí dvěma třetinami. Mnohá z těchto odvětví byla hluboce ovlivněna propadem světových financí po finanční krizi.¹¹

Inflace

Jedním z největších problémů pro běžného Brita je v současnosti vysoká inflace. V červenci dosáhla Británie nejvyšší míry meziroční inflace ze skupiny G7, a to 10,1 %. Podle prognóz analytiků by se měla ještě zvýšit a podle Goldman Sachs by mohla začátkem příštího roku překročit 20 %. Určitou úlevu domácnostem však přinesl srpen, kdy míra inflace ve Velké Británii díky nižším cenám benzínu klesla zpět na jednociferné hodnoty. Celkový index spotřebitelských cen byl v průběhu srpna o 9,9 % vyšší než před rokem, což představuje pokles ze čtyřicetiletého maxima 10,1 % v červenci, a je to zároveň první pokles míry inflace za téměř rok.¹²

V srpnu byl hlavním důvodem poklesu celkové míry inflace propad cen benzínu a nafty a omezení cen energií. Litr benzínu klesl v průběhu měsíce z průměrné ceny 1,90 GBP v červenci na 1,75 GBP, čímž se míra inflace v kategorii snížila ze 43,7 % na 32,1 %.

V prvních dnech ve funkci premiérka Trussová oznámila plány na zmrazení účtů domácností za energie a podporu podniků prostřednictvím balíčku opatření na zmírnění dopadů rostoucích cen v hodnotě více než 150 miliard liber. Ekonomové očekávají, že tato podpora pravděpodobně zabrání vyššímu vrcholu inflace a zmírní závažnost hrozící recese. Zmrazení ceny ročního účtu domácnosti na 2 500 liber místo plánovaných 3 549 liber bude platné od 1. října.¹³

Trussová také slíbila snížit daně, počínaje zrušením zvýšení příspěvků na sociální zabezpečení a pozastavením tzv. zelených poplatků z účtů za elektřinu. Ekonomové varovali, že velká finanční injekce do kapes spotřebitelů by mohla zhoršit inflaci v Británii. Kromě rizika zvýšení inflace by snížení daní nebo zvýšení výdajů dále zatížilo rozpočtový deficit Británie. Balíček opatření by měl pomoci omezit hloubku případného poklesu během zimy. Za současného stavu je nepravděpodobné, že by ekonomika v příštím roce dokázala více než stagnovat.¹⁴

Role Bank of England

Míra inflace ve Spojeném království byla v srpnu stále nejvyšší v zemích skupiny G7 a podle ekonomů bude pokračující růst proinflačních faktorů udržovat tlak na Bank of England, aby zvýšila úrokové sazby. Jen za poslední tři měsíce se libra vůči dolaru propadla přibližně o 8 %, což je o něco horší výsledek než u eura, a dovoz energií v dolarech je tak ještě dražší.¹⁵

Za normálních okolností by centrální banka, která předpovídá recesi, snížila úrokové sazby. BoE však hrozí riziko, že prudký nárůst inflace vytvoří mzdově-cenovou spirálu, která by mohla ekonomiku trápit roky. Ekonomové očekávají, že Bank of England zvýší úrokové sazby již posedmé v řadě ke konci září, aby se vypořádala s inflací, která v červenci dosáhla čtyřicetiletého maximum. Trhy očekávají, že se úroková sazba může v příštím roce vyšplhat ze současných 1,75 % vyšplhat až na 4,5 %. BoE také plánuje začít prodávat část dluhopisů, které nakoupila od globální finanční krize, jako součást dalšího zpříšňování měnové politiky.¹⁶

¹¹ Bankers join list of five sectors dragging on productivity. In: *Financial Times* [online]. 28. 3. 2017 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a0cbe742-13a4-11e7-b0c1-37e417ee6c76>

¹² UK economy on brink of recession as Truss takes over, figures show. In: *The Guardian* [online]. 5. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2022/sep/05/uk-economy-recession-liz-truss-manufacturing-services>

¹³ WOOD, Zoe. Fragile state of UK economy scrutinised as nation mourns. In: *The Guardian* [online]. 11. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/business/2022/sep/11/fragile-state-of-uk-economy-to-be-underlined-this-week-gdp>

¹⁴ UK economy stagnates as cost of living crisis hits spending. In: *Financial Times* [online]. 12. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/04edffac-85c0-4ce9-8ef6-0539d537ce08>

¹⁵ Pound hits 37-year low against dollar as UK recession fears mount. In: *Financial Times* [online]. 16. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/e8f0dd45-7480-4e27-a590-a94651b7ac61>

¹⁶ Viz pozn. č. 15

Trussová v červenci uvedla, že chce stanovit „jasný směr“ měnové politiky a přehodnotit mandát BoE, což mezi investory vyvolalo obavy o nezávislost centrální banky. Jeden z příznivců nové premiérky zpochybnil, zda by si BoE měla ponechat své výlučné pravomoci při stanovování úrokových sazeb.¹⁷

Velká Británie má nezáviděníhodnou pozici, protože se stala první ekonomikou skupiny G7, kde inflace při současném globálním cenovém skoku přesáhla 10 %. Bank of England navíc znepokojila část obyvatelstva předpovědí, že inflace letos na podzim dosáhne vrcholu nad 13 % a následovat bude nejdelší recese od globální finanční krize před 14 lety.¹⁸

Vysoká inflace omezuje rozpočty domácností a očekává se, že povede k prudkému poklesu spotřebitelských výdajů, které jsou obvykle hlavním motorem hospodářského růstu, zatímco prudce rostoucí ceny energií omezují také podniky. Příjmy domácností očištěné o inflaci a daně by měly v letošním a příštím roce prudce klesnout a dosáhnout nejhoršího poklesu od 60. let 20. století.¹⁹

Obyvatelé Velké Británie tak čelí neradostné kombinaci stagnujícího nebo klesajícího hospodářského růstu s jednou z nejvyšších měr inflace mezi vyspělými zeměmi. Bank of England, která od prosince soustavně zvyšuje úrokové sazby ve snaze omezit rychlý růst cen, minulý týden předpověděla, že země vstoupí do recese na konci roku a vystoupí z ní až na začátku roku 2024.

---

¹⁷ REUTERS. Explainer: Liz Truss inherits UK economy heading for recession as new PM. In: *Reuters* [online]. 5. 9. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/uk/liz-truss-inherits-uk-economy-heading-recession-new-pm-2022-09-05/>

¹⁸ Viz pozn. č. 7

¹⁹ UK economy contracts as households cut spending. In: *Financial Times* [online]. 12. 8. 2022 [cit. 21.09.2022]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b7af81c2-998a-4020-9678-f95a9ce6b228>

Daně

Madeleine Merckx

Closing the Geelen loophole and creating new issues

Odstranění mezery v legislativě vzniklé rozhodnutím v případě "Geelen" a vznik nových nejasností

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 4, p. 155-164

Dle judikatury Soudního dvora EU v případě "Geelen" (C-568/17) jsou online zábavní služby daněny v místě, kde sídlí provozovatel. Vzhledem k možným nežádoucím dopadům tohoto rozhodnutí (pro provozovatele některých služeb by bylo výhodnější sídlit mimo EU a své služby soukromým zákazníkům na území EU poskytovat bez daně) se členské státy EU snaží zmírnit dopady tohoto rozhodnutí. Mimo jiné byla přijata nová směrnice Rady EU č. 2022/542 s účinností od ledna 2025, která by takovým případům měla zabránit. Zároveň ale dochází i k jiným změnám a s nimi i k novým nejasnostem (např. jak řešit z pohledu DPH situaci, kdy určitá událost měla původně proběhnout fyzicky, nakonec ale byla zrušena a přesunuta do virtuálního prostředí). V článku jsou shrnuty nejdůležitější novinky, které směrnice přináší. - Poznámky.

Jana Skálová, Mariana Peprníčková

Daňové souvislosti snížení základního kapitálu v kapitálové společnosti

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 2, s. 37-43

Autorky se zaměřují na účetní a daňové souvislosti snížení základního kapitálu s výplatou společníkům kapitálových společností (u společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti). Problematika je dokreslena několika praktickými příklady. Je rozebráno řešení výplaty základního kapitálu (ZK) společníkům, snížení ZK tvořeného nepeněžitým vkladem, výplata ZK tvořeného ze zisku, výplata ZK tvořeného přeceněním při fúzi i snížení ZK úplatným vzetím akcií z oběhu. Autorky upozorňují, že problematika snižování základního kapitálu je právně mnohem náročnější než běžná výplata podílu na zisku společnosti.

Jan Neckář

Daňové úroky a zásada zákazu anatocismu

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 2, s. 389-399

Bližší k problematice možného úročení úroků ve veřejnoprávní regulaci. Autor analyzuje vzájemný vztah jednotlivých sankcí upravených daňovým řádem spojených s prodlením ve splnění povinnosti peněžité povahy při správě daní a návazně ověřuje hypotézu, že zásada zákazu anatocismu platí pro veškeré daňové úroky v českém daňovém právu. Podrobně vymezuje jednotlivé druhy platebních deliktů v oblasti daní, související sankce (úroky hrazené daňovým subjektem, úroky hrazené správcem daně) a posuzuje otázku přípustnosti úročení úroků. - Poznámky.

Mathieu Pouletty

Denmark and France sign long-awaited new income tax treaty

Dánsko a Francie podepsaly dlouho očekávanou novou dohodu o zdanění příjmů

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 6, p. 263-265

Článek nastiňuje situaci francouzských a dánských daňových poplatníků po ukončení platnosti dohody o zdanění příjmů a kapitálu mezi Francií a Dánskem v r. 2009. Následných 13 let absence bilaterální daňové smlouvy mezi dvěma členskými státy EU označuje autor za bezprecedentní situaci, která vyústila ve dvojí zdanění jednotlivců i podniků. Popisuje důsledky jednostranného vypovězení smlouvy Dánskem a pokyny francouzské daňové správy k použití domácího práva na dánské daňové rezidenty bez omezení. Následně autor představuje novou dohodu o zdanění příjmů a kapitálu mezi Dánskem a Francií z r. 2022, která vychází ze vzorové smlouvy OECD. Nová smlouva vyjasňuje oblast přímého zdanění fyzických i právnických osob, kteří jsou rezidenty signatářských států. - Poznámky.

René Bender, Sönke Iwersen, Volker Votsmeier

Der Kanzler und Deutschlands größter Steuerskandal : Cum-ex Kanclér a největší německý daňový skandál : cum-ex obchody

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 160 (19.8.2022), S. 16-17

Vyšetřovací komise hamburského zemského parlamentu předvolala německého kancléře O. Scholze ve věci vyšetřování cum-ex obchodů bankéře Christiana Olearia. Komise se zabývá případem banky M. M. Warburg, podezřelé z čerpání neoprávněných daňových vratek. Předmětem předvolání je vyjasnění role O. Scholze v jednání M. M. Warburg a města Hamburg, jehož byl Scholz v inkriminovaných letech (2016-2017) starostou, a Scholzovy tři schůzky s Oleariem. Scholz byl komisí předvolán již jako spolkový ministr financí v březnu 2020. Oleariovo vyšetřování je součástí tzv. cum-ex aféry, odhalené v r. 2018 a označované za největší aféru daňových úniků v dějinách Německa. Článek rozebírá osm otázek týkajících se podrobností Scholzova osobního jednání s Oleariem, které jsou předmětem předvolání.

Berthold Welling

Die Leistungsfähigkeitsgedanke und die Entstrickung im Spiegel der europäischen Freizügigkeitsrechte : wie leistungsfähig ist der wesentlich Beteiligte tatsächlich?

Myšlenka způsobilosti daňového plnění a vyvázání se z daňové povinnosti v zrcadle evropských práv volného obchodu jakou způsobilost k plnění osoba zúčastněná na dani skutečně má?

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 15, S. 689-690

Stručný komentář k problematice zdanění příjmů fyzických osob při přesídlení do zahraničí v rámci EU a jejich možnosti vyvázat se z daňové povinnosti. Autor se věnuje otázkám zohlednění osobních poměrů a společensko-právních omezení při vyvázání se z daňové povinnosti v původním místě zdanění. Dále poukazuje na nesrovnalosti mezi evropskou legislativou a § 6 AStG (§ 6 o zdanění růstu majetku dle zákona o zdanění zahraničních obchodních vztahů). - Poznámky. -- Viz též s. 690-693.

Lucie Kretková

Dopady zrušení superhrubé mzdy od 1. ledna 2021

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 2, s. 11-16

Autorka se zamýšlí nad dopady zrušení institutu superhrubé mzdy a zavedení dvou sazeb daně z příjmů fyzických osob ve výši 15 % a 23 %. Nejprve stručně shrnuje 13 let existence superhrubé mzdy u příjmů ze závislé činnosti v ČR, její zrušení v rámci daňového balíčku od 1.1.2021 a nahrazení progresivní sazbou daně. Následně pomocí několika příkladů zdanění příjmů ze závislé činnosti ilustruje dopady v letech 2020-2022. Rozebírá také dopady zrušení superhrubé mzdy na jiné druhy příjmů a znovuzavedení samostatného základu daně od r. 2021. - Poznámky.

Petr Vondraš

DPH u přeshraničních obchodních transakcí. 2. část

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 7-8, s. 4-8

Druhá část ze série článků věnovaných problematice daně z přidané hodnoty u přeshraničních obchodních transakcí. Autor představuje zjednodušení systému DPH v Evropské unii prostřednictvím režimu skladu a zdůrazňuje, že využití zjednodušení režimu skladu je podmíněno odběrem zboží ze skladu ve lhůtě 12 měsíců ode dne ukončení jeho přepravy do skladu. Dále vysvětluje problematiku přemístění obchodního majetku (tzn. přeprava vlastního obchodního majetku bez změny vlastnického práva z jednoho státu EU do jiného členského státu za účelem uskutečnění ekonomické činnosti). Návazně autor rozebírá zdanění pořízení zboží z jiného členského státu, které může být osvobozeno od DPH.

Rubén Bashandeh

E-commerce VAT concerns

Obavy z DPH u e-commerce

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 142-147

Autor v příspěvku popisuje nová pravidla pro DPH v oblasti elektronického obchodování (e-commerce), která byla přijata v souvislosti s tzv. "balíčkem v oblasti DPH" v EU v r. 2021. Dále poukazuje na to, že evropská legislativa nestíhá držet krok se změnami, ke kterým v hospodářské realitě dochází (konkrétně např. nová legislativa nepostihuje oblast obchodování s tzv. nezaměnitelnými tokeny (NFT). Další nejasnosti vznikají také u řetězových transakcí. - Poznámky.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Eine fast unmögliche Idee : Übergewinnsteuer

Skoro nemožná myšlenka : daň z mimořádných zisků

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 162 (23.8.2022), S. 10-11

Debata o dani s mimořádných zisků (Übergewinnsteuer) v Německu naráží na praktické problémy. I přes širokou podporu veřejnosti (76 % respondentů daň podporuje) se diskuse potýká se samotnou definicí mimořádného příjmu, sektory, na něž by se měla vztahovat, a na stávající komplikovaný daňový systém. Zejména stávající daňová zátěž a administrativa je kritiky zmiňována jako hlavní překážka. Podle předběžných propočtů by daň z mimořádných zisků mohla státnímu rozpočtu SRN přinést až 100 miliard eur ročně, jak vyplývá ze studie think tanku Netzwerk Steuerberechtigte. Stomiliardového příjmu by však podle studie bylo dosaženo při různé míře dalšího zdanění valné většiny podnikových zisků v Německu. Za realistický pokládá scénář, kdy daň rozpočtu přinese 30-40 miliard eur.

Malte Büschen, Thomas Redert

Ertragsteuerrechtliche Behandlung virtueller Währungen und sonstiger Token : das neue BMF-Schreiben v. 10.5.2022, 616

Danění příjmů z virtuálních měn a ostatních tokenů : nový výnos Spolkového ministerstva financí z 10.5.2022, 616

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 13, S. 591-593

Bližší k výnosu Spolkového ministerstva financí z 10.5.2022 (IV C 1 - S 2256/19/10003 :001), který technicky vysvětluje věcné poměry před jejich zařazením v rámci daně ze zisku. Zohledňuje přitom návrh spolkového ministerstva financí z června 2021, z něhož vychází a dále jej rozšiřuje. Vedle technikálií a zařazení virtuálních měn a aktiv do stávajících daňověprávních kategorií se věnuje také určení hranice zdanění. - Poznámky. -- Text výnosu viz s. 616-624.

Christoph Herwartz, Julian Olk

EU-Abfuhr für Mehrwertsteuer-Pläne

EU zamítá plány s DPH

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 158 (17.8.2022), S. 8-9

Návrh německého ministra financí Ch. Lindnera na zproštění DPH u nových poplatků za plyn (Gasumlage) se nedočká schválení Evropskou komisí, protože odporuje revidované směrnici EU o dani z přidané hodnoty. Evropská komise spolupracuje se spolkovou vládou na přijatelném řešení, které by mělo shodný efekt, tedy úlevu koncovému spotřebiteli. Článek zmiňuje tři přední možnosti: snížení sazby DPH na 5 % namísto jejího zrušení, snížení DPH ve více oblastech nebo snížení energetické daně na zemní plyn.

Ulrich Prinz

Internationales Unternehmenssteuerrecht - Unternehmensinteressen zwischen Steuermoral, Steuervermeidung und "überkomplexer" Steuergesetzgebung

Mezinárodní podnikové zdanění - zájmy právnických osob mezi daňovou morálkou, vyhýbáním se daňovým povinnostem a "příliš složitou" daňovou legislativou

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 30, S. 1730-1736

Daňová politika v Německu, která se zaměřuje na zdanění právnických osob, působí již delší dobu spíše "akčním dojmem". Provádění rozmanitých opatření proti zneužívání ze strany OECD/G20 a EU přineslo obrovskou záplavu legislativních iniciativ. Dotčeným společnostem hrozí přetížení v oblasti administrativy a dodržování předpisů. Strukturální reforma daně z příjmů právnických osob v Německu ale není v centru pozornosti daňové politiky. Namísto toho normotvorné instituce, často s moralizujícím podtextem, plánují nový "světový daňový řád", který doplňuje zásady mezinárodního zdanění velmi složitými předpisy. Má vytvořit spravedlivý, transparentní a stabilní legislativní rámec. Článek se zabývá vývojem mezinárodního práva v oblasti daně z příjmů právnických osob z "daňové perspektivy" německé středně velké společnosti a skupiny. - Poznámky.

Tsilly Dagan

Klaus Vogel lecture 2021 : unbundled tax sovereignty - refining the challenges

Přednáška na počest Klause Vogela ročník 2021 : ztráta vazby u daňové svrchovanosti a veřejných služeb – jak se vypořádat s výzvami

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 7, p. 318-328

Příspěvek se zabývá tématem „daňové svrchovanosti“ (nebo také daňové suverenity; tax sovereignty) v podmínkách globalizace. Daňová svrchovanost je zde pojata jako „exkluzivní pravomoc státu danit své vlastní subjekty“. Stát obecně vybírá daně výměnou za poskytování „balíčku“ veřejných služeb a statků. V podmínkách globalizace si nicméně mohou občané vybírat, jaké služby budou čerpat doma a jaké v zahraničí, což může přispět k rozpadu původního normativního základu zdanění. V praxi také nemají všichni občané stejnou možnost si přizpůsobovat svůj balíček služeb čerpaných doma a v cizině. Autorka v této souvislosti v příspěvku řeší, jak zachovat výhody globalizace a zároveň nepřijít o udržitelnost stávajících systémů zdanění a poskytování služeb. - Poznámky. -- Komentář k přednášce od W. Morrise viz s. 329-332.

Martin Děrgel

Koordinační výbor k DPH u finančního leasingu

Účetnictví, Sv. 2022, č. 8, s. 28-34

V článku jsou shrnuty závěry koordinačních výborů (odborných diskuzí, kterých se účastní daňoví poradci a zástupci GFR) na téma DPH u finančního leasingu. Nejprve je představen leasing z právního hlediska, poté jsou na vybraných příkladech ukázána specifika DPH u finančního leasingu a následně jsou představeny dva příspěvky z koordinačních výborů. Ty se týkaly uplatnění DPH u vybraných transakcí finančního leasingu a uplatnění DPH u předčasného ukončení zpětného finančního leasingu. Experti z GFR tentokrát vyslovili souhlasné stanovisko s názory daňových poradců. -- Více ke zpětnému finančnímu leasingu a změně v DPH viz Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 9/2022, s. 29-33.

Oliver Sternkiker

Körperschaftsteuer-Richtlinien 2022

Směrnice ke korporační dani 2022

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 31, S. 1804-1805

Spolková rada na svém zasedání dne 8. dubna 2022 schválila směrnici ke korporační dani na rok 2022 (KStR 2022). Autor v příspěvku představuje, co osobně považuje za nejdůležitější změny oproti předchozí směrnici ke korporační dani 2015, a také poskytuje výhled na revidovanou směrnici ke korporační dani 2022. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Tomáš Rozehnal

Místní šetření jako zastřené kontrolní postup?

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 7-8, s. 36-39

Autor přibližuje úskalí realizace místního šetření při správě daní, konkrétně místního šetření prováděného v rámci vyhledávací činnosti. Upozorňuje na skutečnost, že správní soudy v některých případech dospěly k závěru, že příliš široce pojaté místní šetření představuje skrytě prováděnou daňovou kontrolu. V článku se zaměřuje na rozbor vybrané judikatury k vymezení hranice mezi kontrolním a vyhledávacím postupem a poskytuje její kritickou oponenturu.

Miloš Longin

Nejčastější typy investičních příjmů a jejich zdanění. 1. část

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 30, (2022) č. 3, s. 35-42

Článek se zaměřuje na příjmy z investování fyzických osob v ČR a na jejich zdanění daní z příjmů. V této části autor rozebírá investice, které jsou na finančním trhu nabízeny fyzickým osobám již delší dobu. Zdaňování příjmů, popř. jeho osvobození od daně je patřičně legislativně upraveno. Jedná se o vklady v bance, stavební spoření, III. pilíř penzijního spoření (penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření) a životní pojištění. Jednotlivé typy investic a jejich zdanění jsou ilustrovány řadou příkladů. - Poznámky.

Vratislav Košťál

Nejvyšší správní soud: Zkoumání lhůty pro stanovení daně u vykonatelného zajišťovacího příkazu

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 13-14, s. 504-507

Seznámení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu z 28.4.2022, č. j. 2 Afs 338/2018-50, ve kterém brojil žalobce proti rozsudku správního soudu ohledně nemožnosti uplatnění námitky prekluze daňové povinnosti v rámci soudního přezkumu exekučního příkazu. NSS v otázce, zda v případě soudního přezkumu exekučního příkazu vydaného na základě zajišťovacího příkazu na dosud nestanovenou daň lze zkoumat též otázku prekluze práva vyměřit takto zajištěnou daň, dospěl k pozitivní odpovědi, čímž se odklonil od dřívější judikatury NSS, která takový přezkum, resp. zohlednění prekluze práva stanovit daň, neumožňovala.

Zdeněk Burda

Neprokázaný dodavatel u DPH : aktuální judikatura

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 7-8, s. 55-64

V oblasti uznávání nároku na odpočet DPH byl dříve uplatňován požadavek na prokázání, že plnění poskytnul daňový subjekt uvedený na daňovém dokladu. Rozsudek Soudního dvora EU ve věci Kermwater ProChemie (čj. C-154/20 z prosince 2021) však postup v této oblasti zcela změnil a vyvolal řadu navazujících rozsudků tuzemských soudů. Článek se věnuje vybraných judikátům z této oblasti. Informuje o dopadech rozsudku "Kermwater" na rozsudek ve věci "Stavitelství Melichar"; rozebírá otázku neexistující indicie o možném jiném dodavateli a aplikace případu "Kermwater"; neprokázaného dodavatele, daně podle pomůcek, použití zvláštního režimu DPH; dodání pracovníků nebo celého díla a možnost, aby byl skutečným dodavatelem subdodavatel-plátce DPH; neprokázaného dodavatele nebo daňového podvodu.

Simona Hornochová, Radek Novotný

Nezdanili jsme osvobozený příjem? : rozsudek, který zaujal první příčku našeho žebříčku v počtu otázek namísto odpovědí

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 2, s. 33-36

Autoři polemicky pohlížejí na rozsudek NSS ze dne 31. srpna 2021, sp. zn. 8 Afs 246/2019, a formulují některé otázky vznikající v důsledku nejasného výkladu zákona v tomto rozsudku. V daném případě soud posuzoval běh tzv. časového testu pro osvobození příjmu fyzické osoby z úplatného převodu akcií v situaci, kdy mezi nabytím a převodem došlo k navýšení jmenovité hodnoty akcií z vlastních zdrojů obchodní společnosti. Klíčovou otázkou bylo, zda v důsledku rozhodnutí o zvýšení základního kapitálu z vlastních zdrojů a s tím související výměnou akcií za akcie vyšší hodnoty došlo k přerušení doby 3 let mezi nabytím a úplatným převodem akcií. - Poznámky.

Radim Hanák

Omezení nakládání se surovým tabákem jako součást spotřební daně ze surového tabáku

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 7-8, s. 26-35

Autor charakterizuje zvláštnosti spotřební daně ze surového tabáku, vznik daňové povinnosti k této dani a uvádí, že daň je spíše správním opatřením obdobným samotné pokutě uložené pro spáchaný přestupek a je doplněna dalšími prvky upravujícími nakládání se surovým tabákem. Návazně se věnuje problematice daňové povinnosti ze surového tabáku v kontextu dodání surového tabáku mezi osobami registrovanými k jeho skladování. Představuje registrační řízení osoby skladující surový tabák a podmínky registrace, složení kauce i zánik registrace. Dále seznamuje se specifickou regulací nakládání se surovým tabákem, s následky porušení zákazu skladování bez registrace, porušení zákazu zpracování a úpravy surového tabáku i se souvisejícími oznamovacími a evidenčními povinnostmi. Zmiňuje rovněž možnost propadnutí a zabránění surového tabáku. Autor zastává názor, že právní úprava spotřební daně ze surového tabáku a s ní spojená regulace nakládání se surovým tabákem je nepřiměřená, mající rdousící efekt pro samotnou velkoobchodní činnost s tabákem. - Poznámky.

Hans-Martin Grambeck

Online intermediation services : the Italian case of Booking.com

Online zprostředkovatelské služby : italský případ týkající se platformy Booking.com

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 129-132

Příspěvek analyzuje spor mezi ubytovací platformou Booking.com se sídlem v Nizozemí a italskými daňovými úřady. Spor se týkal toho, kdo je povinen odvést daň z přidané hodnoty v případech, kdy pronajímatel nemovitosti není v Itálii registrován k DPH (nemá "VAT ID"). Italské úřady se domnívají, že by měla daň odvést platforma jako dodavatel služby vůči pronajímatelům. Vzhledem k nejasnostem v evropských pravidlech pro DPH je možné, že si členské státy budou vykládat problematiku zdanění služeb poskytovaných platformami daní z přidané hodnoty různě. Podle autora je v tomto případě nicméně pravděpodobné, že pokud by se dostal před Soudní dvůr EU, rozhodne soud spíše ve prospěch platformy. Článek dále mj. uvádí i jiné konkrétní příklady, které evropská legislativa neřeší a které mohou v praxi nastat (např. vlastnictví nemovitosti v zahraničí, kdy je nemovitost využívána k soukromým účelům, ale do budoucna bude pronajímána přes online platformu). - Poznámky.

Pavel Novák

Opatření v souvislosti s Ukrajinou : daňová oblast

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM], Sv. 17, (2022) č. 9, s. 11-13

Zákon č. 128/2022 Sb., o opatřeních v oblasti daní v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, nepřímo novelizuje zákon o daních z příjmů a zákon o správních poplatcích. Provedené změny obou zákonů mají pouze dočasný charakter. Autor představuje jednotlivé změny, který zákon zavádí: opatření v oblasti odpočtu bezúplatného plnění od základu daně; opatření v oblasti osvobození od daně z příjmů; opatření v oblasti daňových výdajů. -- Více k daňovému řešení darů v souvislosti s Ukrajinou viz s. 38-42. -- Viz také Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále č. 9/2022, s. 5-6 a s. 16-17.

Monika Sušánková

Podmínky osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí od daně z příjmů fyzických osob

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 2, s. 22-27

Autorka představuje medializovanou soudní kauzu, ve které odvolací senát pražského městského soudu osvobodil obžalovanou z úmyslného neodvedení daně při prodeji bytu (sp. zn. 8 To 275/2021). Rozebírá informace uvedené v rozsudku a v té souvislosti se zamýšlí nad osvobozením příjmů z prodeje nemovitostí v § 4 odst. 1 písm. a) a b) zákona o daních z příjmů. Přehledně také shrnuje další pravidla pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje nemovitých věcí, včetně dopadů změn, které nastaly v r. 2021. - Poznámky.

Václav Benda

Prodej a darování automobilu z pohledu DPH

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 23, (2022) č. 9, s. 24-28

Vysvětlení základních aktuálně platných pravidel pro uplatňování DPH při prodeji i darování automobilů, včetně specifik, která platí pro prodej automobilů s využitím zvláštního režimu pro obchodníky s použitým zbožím (ojetý automobil). Při prodeji nových automobilů platí základní obecná pravidla pro přiznávání DPH, jaká platí pro přiznávání daně na výstupu při dodání zboží. Autor také přibližuje uplatňování DPH v případě finančního leasingu automobilu a v případě bezúplatného poskytnutí vozidla. Problematika je dokreslena několika příklady.

Roland Felkai

Recent Hungarian tax development

Nejnovější vývoj daňové oblasti v Maďarsku

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 6, p. 269-271

Příspěvek stručně popisuje změny maďarské daňové legislativy účinné od r. 2021 a r. 2022. V oblasti daně z příjmů právnických osob se jedná o rozšíření institutu stálé provozovny, přijetí pravidel pro ovládané zahraniční společnosti (CFC), změny ve zdanění neziskových organizací a malých podniků. Dále upozorňuje na změny v maďarské dani z příjmů fyzických osob, u DPH a na další zdanění maloobchodu (retail tax). - Poznámky.

Michael Christl, Silvia De Poli, Janos Varga

Reducing the income tax burden for households with children : an assessment of the child tax credit reform in Austria

Snižování daňové zátěže příjmů domácností s dětmi : zhodnocení rakouské reformy ve formě daňové úlevy na dítě

Fiscal studies, Vol. 43, (2022) No. 2, p. 151-177

V příspěvku je analyzován vliv zavedení daňové odčitatelné položky pro pracující, kteří mají nezaopatřené dítě (Familienbonus Plus, "child tax credit") v Rakousku v r. 2019. Hlavním cílem změny je snižování daňové zátěže rodin s dětmi a poskytnutí pobídky k práci. Autoři se zaměřují na dosavadní účinky reformy ve vztahu k rakouskému daňově-dávkovému systému: na rozpočtové dopady, vliv na rozdělení příjmů, nerovnost a chudobu a dopady na nabídku práce. Dále modelují odezvy chování na zavedená opatření a analyzují druhotné makroekonomické dopady (změna zaměstnanosti, spotřeby, investic, mezd a platů). - Poznámky.

Marie Lamensch

Should the Italmoda jurisprudence apply to carousel fraud involving services? : the ECJ's pending Climate Corporation Emissions Trading case

Mělo by se rozhodnutí v případě "Italmoda" vztahovat i na karuselové podvody vznikající při obchodování se službami? : projednávaný případ společnosti "Climate Corporation Emissions Trading" před SDEU

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 119-121

V případě "Italmoda" (C-131/13), který se týkal karuselového podvodu, rozhodl Soudní dvůr EU, že dodavatel by neměl mít právo uplatnit nulovou sazbu daně, pokud si je vědom toho, že se účastní transakce vedoucí k podvodu na DPH. Nyní je před Soudním dvorem EU projednáván obdobný případ, ten se však týká karuselového podvodu u obchodu se službami (konkrétně při prodeji emisních povolenek). V článku je stručně analyzováno, zda lze očekávat od Soudního dvora EU podobné rozhodnutí, jako v případě Italmoda. Autorka se domnívá, že spíše nikoli, i přes nepopiratelnou existenci karuselových podvodů při obchodu se službami uvnitř EU - příčinou je právě odlišná právní úprava zdanění služeb a zboží v EU. Pomoci by tak mohla jediné změna legislativy. - Poznámky.

Sog. Cum/Ex-Geschäfte : Übergang des wirtschaftlichen Eigentums beim Handel mit Aktien

Tzv. cum-ex obchody : přechod finančního vlastnictví při obchodu s akciemi

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 12, S. 554-567

Rozbor judikátu Spolkového finančního dvora z 2.2.2022 (I R 22/20), který se týká cum-ex obchodu amerického penzijního fondu. Podle § 50 odst. 1 věty 2 zákona o dani z příjmů má penzijní fond nárok na vrácení srážkové daně pouze tehdy, když je v souladu s národním daňovým právem věřitelem kapitálových výnosů a daň je přiznána a odvedena. Článek rozebírá modelový případ cum-ex obchodu v rovině nároku na odečet daně, převodu majetku dle § 929 BGB (Bürgerliches Gesetzbuch, Občanský zákoník). Detailně analyzuje proces usnesení podílu na zisku nepodléhajícímu občanskoprávnímu vlastnictví akcií podle § 39 Abs. 2 AO. Následně analyzuje role zúčastněných stran v nastíněném právním rámci.

Max Krümpelmann

Tax avoidance and harmful tax competition : a proposal for an alternative solution

Vyhýbání se dani a škodlivá daňová soutěž : návrh alternativního řešení

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 7, p. 275-282

Evropská komise se již mnoho desetiletí snaží o vyřešení problému s vyhýbáním se daním a škodlivou daňovou soutěží v Evropské unii. Článek představuje různá navržená řešení včetně společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB), směrnice ATAD (2016/1164/EU), přerozdělení práv zdanění dle Pilíře č. 1 a minimální sazby daně z příjmů dle Pilíře č. 2 i nového legislativního rámce pro zdanění podniků v EU (BEFIT). Autor zvažuje důvody, proč dosud nebylo nalezeno uspokojivé řešení tohoto problému, a navrhuje alternativní přístup, kdy by se omezení suverenity členských států v daňové oblasti mělo nahradit snahou o konvergenci, právními nástroji k prevenci daňových úniků i změnou judikatury SDEU. - Poznámky.

Almabek Zhabbarov

Taxation of non-residents in Kazakhstan

Zdanění nerezidentů v Kazachstánu

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 7, p. 313-315

Příspěvek se věnuje problematice zdanění zahraničních právnických a fyzických osob v Kazachstánu. Autor přibližuje, za jakých podmínek je osoba daňovým rezidentem Kazachstánu a jaký je režim zdanění daňových nerezidentů. Zdůrazňuje, že zdanění se týká pouze příjmů ze zdrojů v Kazachstánu. Představuje zdanění příjmů ze zaměstnání, sazby srážkové daně, regulaci stálých provozoven dle daňového práva, DPH u online prodejů ("google tax") a přenesení daňové povinnosti u zahraničních služeb (B2B). Věnuje se rovněž možnému uplatňování nároků z daňových smluv (bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění, MLI platná v Kazachstánu od října 2020). - Poznámky. -- Bližší pohled na uplatnění pravidel proti vyhýbání se daním v Kazachstánu viz s. 298-303.

Soo How Koh

The case(s) of zero rating and the tax authority's powers to specify conditions for relief

Případ(y) nulových sazeb a pravomoci daňového úřadu specifikovat podmínky pro daňovou úlevu

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 117

Příspěvek stručně shrnuje singapurský soudní spor, který se týkal závaznosti podmínek pro daňové úlevy u DPH. V Singapuru mají při splnění stanovených podmínek vývozci nárok na daňové zvýhodnění u zboží určeného k vývozu (dané zboží je zatíženo nulovou sazbou, vývozce však musí doložit veškerou dokumentaci). Kontrolní úřad v daném případě odhalil karuselový podvod, přičemž dotyčný vývozce nebyl sám obviněn z podvodu, stal se však jedním z článků řetězce. Vývozce byl obviněn z toho, že využíval daňovou výhodu, aniž by uchovával povinnou dokumentaci. Jak se však následně ukázalo a jak potvrdily soudy, vývozce se řídil dřívější komunikací s úřady a plnil povinnosti, o kterých byl informován v dopise. Pokyny, které úřady následně zveřejnily na webu, nebyly závazné, ale spíše doporučující. - Poznámky. -- Podrobněji k tématu viz článek od stejné autorky v č. 4/2022 na s. 165-167.

Pablo A. Hernández González-Barreda

The economic allocation of income and the disregarding of narrowly held entities following the OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project : coordination of work on Exchange of Information and Income Allocation rules

Ekonomická alokace příjmů a nezohlednění úzce držených subjektů v návaznosti na projekt OECD/G20 proti erozi základu daně a přesouvání zisku : koordinace práce na Pravidlech pro výměnu informací a alokaci zisku

Bulletin for international taxation, Vol. 76, (2022) No. 7, p. 334-352

Příspěvek se zabývá výměnou informací k daňovým účelům v mezinárodních dokumentech, a to konkrétně výměnou informací týkajících se vlastníků (a jejich různých kategorií) ve vztahu k jejich majetku a příjmům. Autor podrobněji analyzuje používané termíny a definice a upozorňuje na nedostatky, které mohou přispívat k nedorozuměním. Používané termíny bývají získávány z nezávazných dokumentů a postupně může docházet v různých zemích k odklonu od původního významu, což může mít při výměně informací mezi různými zeměmi zásadní dopady. Součástí článku jsou tabulky, ve kterých jsou mj. znázorněny odlišnosti v pojetí pojmů a související (ne)soulady. - Poznámky.

Grahame Jackson and Harriet Brown

The mechanism for defeating tax avoidance and acts of non-compliance : the obligation of the state and the international community to legitimate reasonable taxpayer choices

Mechanismus k porážce daňových úniků a vyhýbání se daňové povinnosti : povinnost státu a mezinárodního společenství uznat rozumné volby daňových poplatníků za legitimní

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 6, p. 255-262

Autoři rozvíjejí koncept "daňové smlouvy" ("tax contract") mezi státem a daňovým poplatníkem s odkazem na dílo profesora S. Steinmo. Rozebírají povahu daní, koncept majetku a hranice povinnosti platit daně a zvažují myšlenku, že obyvatelé plní daňovou povinnost stanovenou zákonem jako součást "dohody" mezi státem a jeho obyvateli. Kategorizují chování, kterým poplatníci neplní daňovou povinnost, a pohlížejí na plnění daňové povinnosti jako na morální chování nebo na bezpodmínečný závazek.

Ukazují, že za některých okolností mohou být postoje k daňové povinnosti chápány jako politický nebo morální čin občana. Plnění daňových povinností není dle jejich názoru absolutním morálním závazkem. Zvažují současný mezinárodní postoj k vyhýbání se daňové povinnosti a odstranění mezinárodních daňových úniků (zejména CRS) ve vztahu k "daňové smlouvě". Navrhují alternativní přístup využívající boj proti vyhýbání se daňové povinnosti jako motor následných změn. - Poznámky.

René Offermanns

The Proposed Unshell Directive : the Luxembourg and Netherlands approach

Návrh směrnice pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely : přístup Lucemburska a Nizozemska

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 6, p. 231-249

Autor se zaměřuje na hlavní charakteristiky návrhu evropské směrnice pro předcházení zneužívání krycích subjektů pro daňové účely (Unshell Directive) v souvislostech lucemburského a nizozemského právního rámce. Uvedené země jsou významnými evropskými lokacemi tzv. conduit companies (potrubních společností). Představuje aktuální právní opatření zavedená ke snížení využívání prázdných schránkových společností a rozebírá přijetí evropského návrhu v těchto zemích. Článek rovněž uvádí, jaká opatření proti přesouvání zdrojů do zemí s nižším zdaněním a do nespolupracujících států byla zavedena na základě evropských opatření v Lucembursku (CFC, omezení odpčtu úroků a licenčních poplatků, oznamování škodlivých daňových uspořádání dle DAC6) a v Nizozemsku (CFC, povinnost oznamování škodlivých daňových uspořádání dle DAC6 a zavedení podmíněné srážkové daně z úroků a licenčních poplatků). - Poznámky.

Mustafa Cemil Kara

The revised Mutual Agreement Procedure and recent developments in Turkey

Aktualizovaná Procedura vzájemné dohody (MAP) a současný vývoj v Turecku

European taxation, Vol. 62, (2022) No. 7, p. 290-297

Turecko uzákonilo v říjnu 2021 proceduru vzájemné dohody (MAP, mutual agreement procedure), která je mezinárodním opatřením, dle něhož se daňové spory mezi smluvními stranami týkající se daňových smluv řeší dohodou. Minimální požadavky na tento prostředek vycházejí z akční oblasti 14 projektu BEPS (zefektivnění mechanismu řešení mezinárodních daňových sporů). Procedura vzájemné dohody je součástí čl. 25 revidované vzorové smlouvy OECD z r. 2017. Článek analyzuje obecné zásady nové turecké právní úpravy MAP, použití MAP, vztah MAP a soudního sporu, finalizaci MAP a související problematiku. Autor také hodnotí tureckou právní úpravu s ohledem na mezinárodní normy. - Poznámky.

Gorka Echevarria Zubeldia

Turning a subsidiary into a VAT fixed establishment - it just ain't so?

Přeměna pobočky na stálou provozovnu pro účely DPH - ono to tak není?

International VAT monitor, Vol. 33 (2022) No. 4, p. 153-154

V příspěvku je stručně prezentován a komentován rozsudek Soudního dvora Evropské unie v případě C-333/20 ("Berlin Chemie A. Menarini"), který se týkal stálé provozovny pro účely DPH ("fixed establishment") a konkrétně marketingových služeb německé farmaceutické společnosti v Rumunsku. Objevil se odlišný právní názor rumunské pobočky a daňových auditorů na to, v jaké zemi má firma stálou provozovnu. Z rozhodnutí Soudního dvora EU popsáno v článku vyplývá, že stálá provozovna je v daném případě v Německu. Soudní dvůr EU ve svém rozhodnutí řešil mj. i otázku lidských a technických zdrojů a jejich příslušnosti k daným firmám. - Poznámky.

Natalia Şvidchi

Uncertainties related to the autonomous concept of "ancillary transactions"

Nejistota týkající se autonomního konceptu "vedlejšího plnění"

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 4, p. 169-173

Soudní dvůr EU v případě C-716/18 ("AJFP Caraş-Severin a DGRFP Timișoara") rozhodl, že v situaci, kdy fyzická osoba vykonává ekonomickou činnost prostřednictvím výkonu několika svobodných povolání a zároveň i pronájmu, nelze pronájem považovat za "vedlejší plnění" dle článku 288(4) evropské Směrnice o DPH, pokud je plnění uskutečňováno v rámci obvyklé podnikatelské činnosti. Jedná se o první interpretaci pojmu "vedlejší plnění" ze strany SDEU. V souvislosti s tím se autorka

mj. zamýšlí nad legislativou EU obecněji - nad rolí interpretací ze strany Soudního dvora EU při dosahování právní jistoty. Dále je podrobněji analyzován případ C-716/18 - nejdůležitější aspekty týkající se vedlejšího plnění byly v případě ponechány k interpretaci národním úřadům, což podle autorky může přispět k nekonzistentnímu výkladu a dalším nejasnostem. - Poznámky.

Aldo Bisioli and Marco Zanetti

VAT wrongly charged by the supplier and right of the customer to deduct, from an Italian and EU perspective : where are we?

Nesprávně účtovaná DPH ze strany dodavatele a nárok zákazníka na odpočet z pohledu Itálie a EU : jak jsme na tom?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 133-141

Při obchodování dochází v praxi mezi dodavateli a zákazníky někdy k tomu, že dodavatelé účtují zákazníkům nadměrnou daň z přidané hodnoty. Příspěvek popisuje, jak tuto situaci řeší evropská i italská legislativa. Dle italských zákonů mají zákazníci možnost si uplatnit v případě neoprávněně účtované DPH ze strany dodavatele odpočet, avšak za podmínky, že daň byla dodavatelem odvedena a zároveň za podmínky, že nesprávné určení DPH není důsledkem podvodu. V článku jsou rozebrány i další podmínky a omezení, přičemž autoři konstatují, že je italský přístup příliš přísný a výklad příliš úzký (odlišný nárok na odpočet v situaci, kdy byla naučtována vyšší daň než měla, vs. kdy byla naučtována DPH v případě transakce osvobozené od daně). Předloženy jsou také související judikáty Soudního dvora EU a italských soudů. - Poznámky.

Marius F. Schumann

Vorsteuerabzug und Vorsteuerberichtigung bei zeitlichem Auseinanderfallen von Leistungsbezug und Vorsteuerabzugsrecht

Odpočet daně na vstupu a úprava daně na vstupu při časovém odstupu pobírání dávek a uplatnění práva na odpočet daně na vstupu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 13, S. 481-486

Odpočet DPH na vstupu z pohledu německého práva. Článek rozebírá okamžik uskutečnění plnění odpočtu daně a pozdější odchylky od původního zamýšleného užití ve smyslu čl. 185 odst. 1 systémové směrnice o dani z přidané hodnoty (MwStSystRL), taktéž demonstrováno na příkladech. Autor rovněž přibližuje aktuální rozsudek SDEU z 10.2.2022 (C-9/20), který se týká vzniku a rozsahu nároku na odpočet DPH zaplacené na vstupu. - Poznámky.

Phelippe Toledo Pires de Oliveira

Why is it so difficult to untangle the knots in the Brazilian tax reform?

Proč je tak obtížné v Brazílii prosadit daňovou reformu, která by rozuzlila komplikovaný systém spotřebních daní?

International VAT monitor, Vol. 33, (2022) No. 3, p. 123-128

Brazilský systém spotřebních daní je velmi komplikovaný, pravomocí zdanění disponují tři úrovně státní správy (federální, státní a municipální úroveň). Příjmy ze spotřebních daní na federální a státní úrovni jsou dále sdíleny s nižšími úrovněmi státní správy. Tento systém vede ke koexistenci různých daní s různými pravidly. Situaci by vyřešila daňová reforma, k té však z různých důvodů nedošlo. Příspěvek popisuje systém brazilských spotřebních daní, navrhované (avšak neschválené) reformy i problémy, které přijetí reformy blokuje (konflikt mezi různými úrovněmi státní správy, nesouhlas části podnikatelské sféry). - Poznámky.

Jens M. Schmittmann

Wie sich Verluste nutzen lassen

Jak lze využít ztráty

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 147 (2.8.2022), S. 32

Komentář k rozhodnutí Spolkového soudního dvora, na jehož základě je cizí kapitál firem v době krize nebo insolvence považován za pasiva. Právní důsledky tohoto rozhodnutí byly nejprve zohledněny v zákoně k dalším daňovým podporám elektromobility a změně dalších daňových předpisů z 12.12.2019 (daňový zákon z r. 2019, JStG 2019) v podobě nového § 17. Autor blíže komentuje úpravu půjček právnických osob rozhodnutím Spolkového ministerstva financí ze 7.6.2022 a shrnuje dopad na insolvenční právo.

Zuzana Rylová

Zamyšlení nad začleněním příjmů do jednotlivých dílčích základů daně

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2022, č. 2, s. 6-11

Koncepční úvaha o podřazení příjmů pod jednotlivé druhy příjmů definované v zákoně o daních z příjmů v části upravující zdanění fyzických osob. Autorka se věnuje příjmům ze závislé činnosti, příjmům z činností, u nichž je poplatník povinen dbát příkazu plátce, příjmům společníků a členů kolektivních orgánů právnických osob. Dále rozebírá příjmy z podnikání a obchodního majetku, příjmy z nájmu nebo ubytování, příjmy plynoucím z držby majetku i příležitostné příjmy. Na příkladech rozhodovací praxe správních soudů ukazuje, že otázka zahrnutí příjmu do jednoho z dílčích základů daně není vždy jednoznačná a má poměrně zásadní dopady do výše daňové a pojistné povinnosti poplatníka.

Ivan Macháček

Zdanění výdělečně činných studentů

Daně a právo v praxi, Sv. 27, (2022) č. 7-8, s. 10-15

Příspěvek se zaměřuje na daňové podmínky výdělečné činnosti studentů, především z pohledu jejich brigádnických aktivit po dobu letních prázdnin (studentské brigády za účelem přivýdělku). Autor nejprve stručně charakterizuje pracovněprávní pravidla výdělečné činnosti. Dále zvažuje případ, kdy poplatník učiní prohlášení k dani u zaměstnavatele a kdy toto prohlášení neučiní, přibližuje uplatnění slevy na dani na poplatníka i pojetí soustavné přípravy na budoucí povolání na střední i vysoké škole. Problematika je dokreslena několika praktickými příklady.

Václav Pikal

Změny v dani silniční od 1.1.2022

Finanční, daňový a účetní bulletin, Sv. 30, (2022) č. 3, s. 8-13

Autor upozorňuje na změny zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, které byly přijaty v souvislosti s novelou č. 142/2022 Sb. Vzhledem k tomu, že změna byla provedena u předmětu daně silniční, autor uvádí jak stručné vymezení předmětu daně silniční před novelou (do 31.12.2021), tak po účinnosti novely. Dále se věnuje osvobození od daně, u kterého dochází ke změně v návaznosti na zúžení počtu vozidel, která jsou předmětem této daně. Uvádí rovněž výši daně za zdanitelné vozidlo v jednotlivých kategoriích, způsob výpočtu daně a specifika daňového přiznání. Informuje také o zrušení zálohové a registrační povinnosti. Problematika je ilustrována na praktických příkladech.

Hans-Joachim Kanzler

Zur Einkommensbesteuerung der Energiepreispause

K příjmovému zdanění paušálních přídávků na energii

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 14, S. 641-646

Bližší k otázce zdanění mimořádného příspěvku na energii jako příjmu v Německu. Článek popisuje efekt vybraných relevantních částí zákona o dani z příjmu (EStG) současně s jemu podřízeným zákonem o slevě na daních (Steuerentlastungsgesetz, StEntlG 2022) a bližší pozornost věnuje novému XV. odstavci EStG k sociálně spravedlivé podobě subvencí. Nastiňuje problematiku vzájemného vztahu a částečné nekompatibility zmíněných právních norem. Podrobněji rozebírá § 19 EStG a § 22 EStG v rámci pojednání o energetickém paušálu jako o příjmu ze závislé činnosti. Autor dochází k závěru, že mimořádný příspěvek na základě § 119 EStG nepodléhá dani z příjmu, a kriticky poukazuje na nejednoznačnost kategorizace příspěvku v rámci příslušných zákonných norem. - Poznámky.

Matthias Hiller

Zur Umsatzsteuerpflicht von Aufsichtsräten : droht die Implosion der allgemeinen Umsatzsteuer?

K povinnosti členů dozorčích rad platit DPH : hrozí imploze všeobecné daně z přidané hodnoty?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 71, (2022) Nr. 14, S. 521-534

Evropský soudní dvůr rozhodnutím z 13.6.2019 (C-420/18) v případě "IO", člena dozorčí rady podléhajícímu nizozemskému právu, sporně definoval samostatné vykonávání ekonomické činnosti jednotlivými členy dozorčí rady ve smyslu DPH. Rozhodnutí vylučuje člena dozorčí rady z podřízeného vztahu na základě jeho činnosti, kterou definuje jako z podstaty funkce nezávislou. Autor článku upozorňuje na skutečnost, že rozsudek stanovuje nejasně a místy paradoxně rozdíl mezi samostatnou a závislou činností. Článek se vedle rozboru rozhodnutí SDEU detailně věnuje jeho odezvě v německém

daňovém právu a stanovisku německé finanční správy. Podle autora se rozsudek nedrží smyslu systémové směrnice pro DPH (MwStSystRL) a vytváří sporný a potenciálně rizikový precedens, který může v důsledku ochromit definici daňové povinnosti pro samostanou a závislou činnost. Německá judikatura rozhodnutí nekriticky převzala, čímž vytvořila další komplikace v souvisejících právních otázkách o povinnosti k dani pro účely DPH a definice závislé činnosti. V závěru je poukázáno na rostoucí překomplikovanost německého daňového práva a na daném případě jsou demonstrovány některé nedostatky, které snižují celkovou efektivitu zákonů v oblasti daní. - Poznámky.

Melanie Frieling, Dieter Schneeloch

Zur Vorteilhaftigkeit einer Option zur Körperschaftsteuer

K výhodnosti možnosti k dani z příjmu právnických osob

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 16, S. 743-752

Podrobné srovnání způsobu danění osobních společností podle možností § 1a zákona o dani z příjmu právnických osob (KStG) v Německu. Ten umožňuje osobním společnostem zvolit si odvod daně jako kapitálová obchodní společnost. Článek shrnuje základní právní východiska a podrobně se věnuje otázce výhodnosti odvodu daní jako kapitálová společnost. Zabývá se tezaurovanými a netezaurovanými příjmy, otázkou začlenění či vyčlenění příjmů a podrobně se věnuje podmínkám, kdy může osobní společnost možnosti využít, přičemž dochází k závěru, že v mezích zmíněného zákona se jedná o minimální množství firem. - Poznámky. -- Viz též: The corporate tax for partnerships. In: European taxation: official journal of the Confédération fiscale européenne 62, 5/2022, s. 187-193.

Gert Müller-Gatermann

Zur zukünftigen Besteuerung der Personengesellschaften

K budoucímu zdanění osobních obchodních společností

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 14, S. 637-641

Podrobněji k novele německého zákona o dani z příjmů právnických osob (KöMoG, Gesetz zur Modernisierung des Körperschaftsteuerrechts), která přináší osobním společnostem možnost být zdaněny jako kapitálové společnosti. V kontextu nadcházející novely zákona o modernizaci práva osobních společností (MoPeG, Gesetz zur Modernisierung des Personengesellschaftsrechts) platné od r. 2024 vzniká dualismus podnikového zdanění. Článek se zabývá otázkou, zda bude právní pozadí dostatečné, nebo zda bude nutné jeho další rozšíření. Podrobněji nahlíží na obě jmenované právní aktualizace, také z ústavněprávního pohledu, dále na problematiku společného zdanění podnikatelů a akcentuje možná rizika netransparentnosti při procesu zdanění. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 27, (2022) č. 7-8

Obchodní majetek v daních z příjmů versus DPH (s. 2-9); Zdanění výdělečně činných studentů (s. 10-15); Daň silniční po novele - č. 142/2022 Sb. (s. 16-18); Ukončení životního a penzijního připojištění aneb Jaké daňové povinnosti tento akt s sebou přináší (s. 22-25); Omezení nakládání se surovým tabákem jako součást spotřební daně ze surového tabáku (s. 26-35); Místní šetření jako zastřený kontrolní postup? (s. 36-39); K povinnosti zkoumat (popř. možnosti uplatnit) námitku prekluze vymáhaného daňového nedoplatku i v rámci zajišťovací exekuce (s. 40-44); Mezinárodní výměna informací pohledem správce daně: směrnice Rady 2011/16/EU (DAC I.) (s. 46-50); Problematika deklarovaného dodavatele. Vyřešená otázka? - případ Kemwater ProChemie (s. 51-54); Neprokázaný dodavatel u DPH - aktuální judikatura (s. 55-64).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 23 (2022), č. 9

EET - dobrovolné využívání (s. 3-4); Pojištění v působnosti koordinačních nařízení EU (s. 7-10); Vklad pohledávky do základního kapitálu s.r.o. (s. 11-15); Méně časté benefity a jejich daňové řešení (s. 18-21); Překročení obratu - registrace k DPH (s. 22-23); Prodej a darování automobilu z pohledu DPH (s. 24-28); Zpětný finanční leasing - změna v DPH (s. 29-33); Překážky v práci - problémy (s. 47-50); Pracovní úraz - odškodňování (s. 51-55); OSVČ v ČR a v EU - sociální zabezpečení (s. 60-62); Rada

zaměstnanců jako partner vedení firmy - subjekt zastupující zaměstnance (s. 63-65); Výdělečná činnost pojištěnce a ZP (s. 70-72); Sdílené pracovní místo: šance pro ukrajinské matky s dětmi (s. 76-78).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 30, (2022) č. 10

Co nového v otázce daňového odepisování technického zhodnocení provedeného nájemcem na nemovité kulturní památce (s. 3-8); Být v paušálním režimu neznamená mít vždy za zdaňovací období daň rovnu paušální dani (s. 9-16); DPH u pomoci pro Ukrajinu (s. 17-20); Prodej přilehlé zahrady majiteli rodinného domu z hlediska DPH - prověřen soudem - funkční celek se stavbou, rozsudek NSS sp. zn. 7 Afs 374/2021-36 (s. 21-27); Poskytnuté zálohy v účetnictví - druhy poskytnutých záloh a způsoby jejich zaúčtování (s. 28-35); Zdravotní pojištění - kdy zaměstnavatel nedoplácí pojistné do minima? (s. 36-41); Poradenský servis - dotazy čtenářů: faktura přijatá za služby z roku 2021; společnost a uplatňování DPH; prodej dceřiné společnosti.

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 17

Ceny v účetnictví a daních - pořizovací cena, vedlejší pořizovací náklady, nabývací cena podílu, vstupní cena, reálná hodnota (s. 1-6); Vrácení DPH - dotazy a odpovědi (s. 7); Odpis pohledávky bez zákonné opravné položky - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2022, č. 18

Dotace - právní, účetní a daňový pohled (s. 1-5); Změna cestovních náhrad od 20. srpna 2022 - novela vyhlášky č. 511/2021 Sb. (s. 6); Výnosy související s nedaňovými náklady - dotazy a odpovědi (s. 6-7); Srážková daň u licenčních poplatků v zahraničí - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z oblasti daně z přidané hodnoty

Sv. 2022, č. 16-17

Režim přenesení daňové povinnosti v přeshraničních transakcích (s. 1-5); DPH u finančního leasingu (s. 6-7); Nedobytná pohledávka ve vazbě na DPH - 2. část - oprava odpočtu daně u dlužníka, vazba na daňové přiznání a kontrolní hlášení (s. 8-9); Povinná registrace k DPH při překročení limitu - dotazy a odpovědi (s. 9); DPH a výroba publikací - dotazy a odpovědi (s. 10); DPH a nákup služeb ze třetích zemí - dotazy a odpovědi (s. 11); Reklamace (vrácení) zboží koupené přes e-shop předchozí firmy - dotazy a odpovědi (s. 12).

Finanční, daňový a účetní bulletin

Sv. 30, (2022) č. 3

Pár poznámek ke zmocnění při správě daní (s. 2-7); Změny v dani silniční od 1.1.2022 (s. 8-13); DPH při dovozu zboží nízké hodnoty - dovozní režim v rámci zvláštního režimu jednoho správního místa (IOSS) (s. 14-18); Výhody a úskalí pružné pracovní doby (s. 19-22); Účtování o kurzových rozdílech (s. 23-30); Mimořádné odpisy hmotného majetku (s. 31-34); Nejčastější typy investičních příjmů a jejich zdanění - 1. část (s. 35-42); Aktuální změny ve zdravotním pojištění (s. 43-44); Judikatura: jak má vypadat soupis písemností v neveřejné části spisu, interní lhůty a jejich význam, legitimní očekávání a jeho meze, listinná podoba v elektronické době, rozdílnost daňového a trestního řízení, existence podvodu na DPH, povinnost správce daně znát soukromé právo, přímé vs. nepřímé důkazy, vznik ručení bez existence povědomí o podvodu (s. 52-56).

Účetnictví

Sv. 2022, č. 8

Zálohy na podíl na zisku v kapitálových společnostech (s. 2-7); Stanovení místa plnění u služeb I. (s. 24-27); Koordinační výbor k DPH u finančního leasingu (s. 28-34); "Věděl nebo vědět měl a mohl" aneb jsme povinni zjistit daňový podvod a zabránit mu? (s. 35-40).

Ekonomické vědy. Ekonomie

By Francesco Bianchi, Sydney C. Ludvigson, and Sai Ma

Belief distortions and macroeconomic fluctuations

Zkreslená očekávání a makroekonomické fluktuace

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2269-2315

Příspěvek se zabývá zkresleným očekáváním (expectational error, belief distortion) v ekonomických šetřeních. Zkreslením jsou dle článku zatíženy i prognózy HDP a inflace vytvářené odborníky, kdy dochází k přisuzování nadměrného významu okrajovým informacím, které jsou v souladu s vlastním přesvědčením, a naopak k nedostatečnému zohlednění dalších veřejně přístupných informací. Se zpřesněním prognóz by však mohla pomoci umělá inteligence. V příspěvku byla použita data z USA. - Poznámky.

Petr Mach

The application of Lagrange multipliers in consumer choice theory [elektronický zdroj]

Využití Lagrangeových multiplikátorů v teorii spotřebitelské volby

Acta VŠFS, Vol. 16 (2022), No. 1, p. 63-75

Autor v článku vysvětluje přednosti trojrozměrné funkce užítku v teorii spotřebitelské volby jako alternativy k indifferenčním křivkám. Optimum spotřebitele je ukázáno prostřednictvím řezu užítkové funkce podléhající rozpočtovému omezení a pomocí Lagrangeových multiplikátorů. Součástí článku je také mj. shrnutí historie vzniku indifferenčních křivek. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://dx.doi.org/10.37355/acta-2022/1-04>

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Otmar Issing ; rozhovor vedl Bert Losse

"Die EZB ist selber schuld"

"ECB si za to může sama"

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 31, S. 38-39

Rozhovor s nestorem německé měnové politiky O. Issingem o špatné cestě Evropské centrální banky, slabém euru a riziku dlouhodobé inflace v Německu a Evropě.

Julian Heissler, Bert Losse

"Diese Illusion ist zerplatzt" : Modern Monetary Theory

"Tato iluze se roztránila" : moderní měnová teorie

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 33, S. 36-37

Moderní měnová teorie (MMT) je politickou levicí oslavována jako nová ekonomická doktrína spásy. Nyní stagflace ukazuje, že alternativní měnová a fiskální politika nemá odpověď na krizi a pouze by podpořila inflaci.

Sabine Gusbeth

"Zu wenig und zu spät" : Geldpolitik in China

"Příliš málo a pozdě" : měnová politika v Číně

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 162 (23.8.2022), S. 28-29

Čínská centrální banka v reakci na klesající poptávku po úvěrech snižuje pětiletou úrokovou sazbu, hypoteční sazby a repo sazbu. Stěžejním důvodem je oživení pro čínskou ekonomiku klíčového trhu s nemovitostmi, jehož propad (meziročně o 27 % na prodanou bytovou plochu) spolu s důsledky politiky nulového covidu může ohrozit čínský hospodářský růst (realitní sektor se na čínském HDP podílí cca 30 %). Snížení sazeb je snahou o stimulaci klesající poptávky a stabilizaci klesajících cen nemovitostí. Čínská vláda se tak snaží předejít prasknutí realitní bubliny.

Raimund Röseler ; rozhovor vedli Andreas Kröner, Yasmin Osman

"Zweistellige Zahl von Banken bekommt ernsthafte Probleme"

"Dvouciferný počet bank se dostane do vážných potíží"

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 156 (15.8.2022), S. 28-29

Rozhovor s R. Röserelem, ředitelem sekce bankovního dozoru německého spolkového úřadu pro dohled nad finančními institucemi Bafin. Zabývá se v něm především stabilitou německého bankovního sektoru, který je dle jeho názoru příliš finančně závislý na úrokové politice a měl by prostřednictvím vyšších poplatků tuto závislost snížit. Dále se věnuje kybernetické bezpečnosti, přeshraničním fúzím, finančnímu dozoru v oblasti kryptoměn a zvýšení efektivity dozoru prostřednictvím efektivnější administrativy bankovního sektoru i jednotlivých subjektů, spadajících do gesce Bafinu.

Dennis Schwarz, Jakob Blume, Yasmin Osman, Gregor Waschinski, Christian Wermke

Banken zeigen sich resistent - noch

Banky se jeví odolné - prozatím

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 146 (1.8.2022), S. 32

Evropský bankovní sektor zaznamenal i přes zvýšená rizika v druhém kvartálu r. 2022 stabilní výsledky. Článek uvádí příklady Deutsche Bank, Capital Group, BNP Paribas, Standard Chartered, UBS a Barclays.

Elisabeth Atzler, Andreas Kröner

Das Ende der Negativzinsen

Konec záporných úrokových sazeb

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 157 (16.8.2022), S. 28-29

Poté, co Deutsche Bank v srpnu zrušila záporné úrokové sazby, následují tento krok i ostatní německé banky. Negativní úrok zrušilo přes 90 % z více než 450 bankovních institucí. To znamená razantní změnu oproti konci května, kdy poplatky požadovalo 582 bank, nyní je to podle informací společnosti Biallo pouze 35 finančních institucí. Krok vyvolal obavu ze zvýšené konkurence v bankovním sektoru.

Ben Mendelson, Dennis Schwarz

Es droht ein weiterer Absturz : digitale Währungen

Hrozí další propad : digitální měny

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 159 (18.8.2022), S. 34

Bližší pohled na riziko umělé kapitalizace kryptoměn, nebezpečí prasknutí „bubliny“ a obecné shrnutí současné „kryptoměnové zimy“. Článek upozorňuje na rozdíl mezi kryptoměny jako spekulativními aktivy a technologií blockchainu jako infrastrukturním konceptem.

Jan Mallien

Höhepunkt der Inflation könnte bald erreicht sein : Steigende Preise

Vrchol inflace může být brzo překonán : stoupající ceny

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 151 (8.8.2022), S. 28-29

Shrnutí komentářů ekonomů převážně z USA a EU k tématu inflace a zejména konsensu, že i s přihlédnutím k řadě rizikových faktorů lze očekávat "kulminaci" inflační míry a její postupný pokles. Jsou pojmenovány přední rizikové faktory v oblasti cen energií, dodavatelských řetězců, spotřebitelských cen a statistik zahraničního obchodu. V závěru autor poukazuje na komplikovanou roli centrálních bank při udržování rovnováhy mezi udržitelnou peněžní politikou a podmínkami podporujícími hospodářský růst.

Jakob Blume, Michael Maisch

Chronische Euro-Schwäche

Chronická slabost eura

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 163 (24.8.2022), S. 24-25

Slábnoucí kurz eura vůči dolaru nepříznivě ovlivňuje jeho mezinárodní konkurenceschopnost, snižuje efektivitu exportu, kupní sílu v oblasti strategických komodit na mezinárodních trzích a zejména v souvislosti s energiemi prohlubuje inflaci. Článek srovnává vývoj inflační hladiny v USA a EU, dále rozdílné kroky centrálních bank, riziko importované inflace jak v rámci eurozóny, tak vlivem vnějších faktorů souvisejících s oslabením společné měny. Situace a přístup EU, resp. USA, jsou porovnány s postupem švýcarské centrální banky.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Lindner plant zentrale Geldwäsche-Behörde

Lindner plánuje centrální úřad proti praní peněz

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 163 (24.8.2022), S. 8-9

Německý spolkový ministr financí Ch. Lindner se chystá doplnit dva stávající orgány finanční kontroly působící v Německu (FATF - Financial Action Task Force a FIU - Financial Intelligence Unit) o třetí pilíř, zaměřený na praní špinavých peněz. Zentralstelle für Geldwäschaufsicht (Středisko dozoru nad praním peněz) má plnit především koordinační funkci, dozorovat oblast loterií a zpracovávání metodik, směrnic a strategií. Otázkou zůstává nové rozdělení pravomocí mezi plánovaným novým úřadem a stávajícími státními orgány, které se problematice věnují na úrovni spolkových zemí. Těchto dozorčích úřadů je v Německu přes 300.

Saša Jakšić

Modelling determinants of inflation in CESEE countries : Global Vector Autoregressive approach [elektronický zdroj]

Modelování činitelů ovlivňujících inflaci v zemích střední a východní Evropy : globální vektorová autoregresní metoda

Národohospodářský obzor, Vol. 22 (2022), No. 2, p. 137-169

Autor v příspěvku analyzuje faktory, které ovlivňují dynamiku inflace v zemích střední a východní Evropy. Použita byla metoda GVAR (Global Vector Autoregressive Approach), která umožňuje modelovat mezinárodní vazby mezi ekonomikami. Je potvrzeno, že mezinárodní faktory z hlediska dynamiky inflace nabývají na významu, region zemí střední a východní Evropy nicméně nelze považovat za homogenní. U každé ze zemí se projeví specifické faktory, které dynamiku inflace mohou ovlivňovat. Domácí a zahraniční faktory se dále také projevují rozdílně v krátkém a dlouhém období. V příspěvku byla použita měsíční data za období 1/2000-6/2021 z 11 zemí střední a východní Evropy, které od r. 2004 vstoupily do EU (mj. tedy i ČR). Kromě toho byla zahrnuta data i za Německo, které je hlavním obchodním partnerem těchto zemí. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2022-0007>

By Ricardo J. Caballero and Alp Simsek

Monetary policy with opinionated markets

Měnová politika za předpokladu trhů, které očekávají jiný ekonomický vývoj

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2353-2392

Studie zkoumá situaci, kdy se americká centrální banka Fed a finanční trhy rozcházejí v očekávání budoucího ekonomického vývoje (agregátní poptávky). Tato situace vede k různým dopadům a zjištěním - nesoulad v očekávání vývoje budoucí agregátní poptávky vede k rozdílným v predikci úrokových sazeb; optimální úrokové sazby stanovené centrální bankou částečně odrážejí názor trhu (z důvodu blíže rozebraného v příspěvku); mohou vznikat různé šoky (mj. když trhy přehnaně reagují na ohlášenou měnovou politiku poté, co špatně interpretují očekávání centrální banky). Ústředním prvkem článku je to, že trhy předem očekávají, že se Fed bude mýlit, přičemž z pohledu trhů se Fed mýlí, pokud jsou úrokové sazby nastavené jinak, než trhy očekávají (to se promítá zpětně do stávajícího ekonomického vývoje). - Poznámky.

M. Maisch

Niederländische Notenbank bestraft Binance : Kryptobörse

Nizozemská centrální banka trestá Binance : kryptoměnová burza

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 137 (19.7.2022), S. 27

Nizozemská centrální banka uložila kryptoburze Binance pokutu ve výši 3,33 milionu eur kvůli provozování služeb bez příslušné národní licence.

Bert Losse

Remis mit einem Verlierer

Remíza s poraženým

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 30, S. 38-39

Poprvé po 20 letech má euro stejnou hodnotu jako dolar. V minulosti by nízký směnný kurz vedl přinejmenším k rozmachu vývozu. V současné době se jedná o ekonomické klastrové riziko kvůli chaosu v dodavatelském řetězci, energetické krizi a inflaci.

Astrid Dörner, Jan Mallien

Stärker gesunken als erwartet : US-Inflation

Neočekávaně silný pokles : inflace v USA

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 154 (11.8.2022), S. 26-27

Inflace v USA zaznamenala mírný pokles z červnových 9,1 % na 8,5 % v červenci, což bylo o 0,2 % více, než Fed očekával. Článek v přehledu rekapituluje přední činitele inflace v USA, zejm. v současnosti klesající ceny pohonných hmot a naopak setrvale rostoucí ceny nemovitostí. Obecněji se věnuje riziku recese v USA a uměřenosti kroků Fedu, jelikož zvýšení úrokových sazeb až na 2,5 % v relativně krátkém časovém sledu je označováno za potenciálně rizikové pro pracovní trh a hospodářství celkově.

M. Greive, J. Hildebrand

Vertreibung aus dem Bargeld-Paradies : Geldwäsche

Vyhnutí z ráje hotovosti : praní peněz

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 165 (26.8.2022), S. 10-11

Výsledky zprávy mezinárodní organizace Financial Action Task Force (FATF, Finanční akční výbor), zabývající se prevencí praní špinavých peněz v Německu, hodnotí vývoj v posledních pěti letech jako pozitivní, nicméně s prostorem k dalšímu zlepšení, což uznává i německý ministr financí Ch. Lindner. To platí především pro aplikaci vylepšených pravidel v praxi. FIU (Financial Intelligence Unit při německé celní správě) zaznamenala za r. 2021 přes 200 000 podnětů k přezkumu, celkové množství vypraných peněz je odhadováno na 50-100 miliard ročně. Většina podnětů přichází z bankovního sektoru. Jedním z kroků, které se Lindner chystá v této věci provést, je snížení hranice pro transakce v hotovosti. Bývalý ministr financí za CDU Wolfgang Schäuble navrhoval stanovit strop ve výši 10 000 eur, nicméně kvůli protestům od zavedení upustil. Stávající vládní koalice proto zvažuje povinnost bezhotovostních (lépe sledovatelných) transakcí např. pro nákup nemovitostí. Lindner také chystá širší reorganizaci státních orgánů činných v oblasti prevence praní peněz a finančního dozoru.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 30, (2022) č. 8

Bankovníctví se mění: ubývá poboček a jiná je i struktura zaměstnanců (s. 6); Banky se nevykonných úvěrů nebojí. V extrémním natahování doby splatnosti nevidí řešení (s. 10-13); Změny ve výkaznictví a účetnictví aneb co nového v regulaci (s. 20); Makro vs. mikro přístup? Tuzemské banky mají kreditní riziko pod kontrolou (s. 21-23); Počet podezřelých obchodů roste raketově. Mnohdy se jedná o banality - výroční zpráva FAÚ (s. 24-25); Fintech pro fintech aneb poskládejte si svůj start-up jako lego (s. 26); Insurtech aneb pravidla hry se mohou změnit (s. 27); Bankovní dohled kvůli zpronevěřám, úniku dat i krádežím bankovních identit opravdu potřebujeme (s. 30-31); Inflace je poptávková, nelze se na nic vymlouvat (s. 34-37); Inflace nese bankám zisky, musí se jí ale také bránit (s. 38-39).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Ionut Pandelică, Cristina Popîrlan, Cristina Mihaela Barbu, Mihail Cristian Negulescu, Anca Madalina Bogdan, Simona Moise, Elena Bică, Mihaela Cocoşilă

A demand-supply equilibrium model : study case on the electricity market for households from the perspective of prices liberalization

Model rovnováhy mezi poptávkou a nabídkou : případová studie trhu s elektřinou pro domácnosti z pohledu liberalizace cen

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 1, p. 98-109

Článek vychází z předpokladu, že v blízké budoucnosti bude rumunský trh s elektřinou cenově liberalizován, aby mohl být začleněn do evropského jednotného trhu s elektřinou. Tyto změny by měly mít silný dopad na spotřebu domácností. V té souvislosti autoři vypracovali dynamický model trhu s elektřinou založený na principu rovnováhy nabídky a poptávky. Zároveň pomocí extrapoláčnických metod odvozují vyjádření funkcí poptávky a nabídky elektřiny. Zkoumají rovnováhu a vývoj tohoto systému na základě souborů dat z let 1999-2021, aby bylo možné určit vývoj spotřeby elektřiny a stanovit konkurenční výhody pro udržitelnou spotřebu.

Karolína Zábojníková, Jiří Kamenický

Česká ekonomika roste, ale vyvstávají obavy

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 7-8, s. 16-18

Statistický pohled na meziroční růst hrubého domácího produktu v ČR v prvním čtvrtletí r. 2022 a na faktory, které stojí za sledovaným vývojem. Autoři přibližují situaci tuzemského průmyslu, stavebnictví, sektoru služeb a maloobchodu. Zaměřují se také na zrychlování růstu spotřebitelských cen a na posílení pesimismu spotřebitelů v důsledku inflačního vývoje. Zdůrazňují, že silnější růst aktuálně brzdí zhoršující se výhledy spotřebitelů i těžkosti podnikatelů v průmyslu. Grafy dokládají ukazatele kondice českého průmyslu, příspěvky odvětví k meziroční změně stavební produkce, reálný růst HDP i vývoj indexu spotřebitelských cen a HISC za období 2016-2022. -- K meziročnímu růstu HDP v EU v prvním čtvrtletí r. 2022 viz s. 41.

Robert Laskowski

Differences between online prices and the consumer prices index during Covid-19 in Germany [elektronický zdroj]

Rozdíly mezi cenami na internetu a indexem spotřebitelských cen v období covid-19 v Německu

Acta VŠFS, Vol. 16 (2022), No. 1, p. 76-87

Autor zkoumá dynamiku cen zboží prodávaného na internetu a v kamenných obchodech v Německu během pandemie covid-19. Do analýzy bylo zahrnuto téměř 10 tis. položek papírenského zboží. Ceny na internetu jsou podle autora dynamičtější a rychleji reagují na změny na trhu. V článku byla také mj. vypočtena odchylka mezi indexem CPI a online cenovými indikátory a dále byly identifikovány různé faktory, které k trendu přispěly. Plný text dostupný z: <http://dx.doi.org/10.37355/acta-2022/1-05>

Everyone has a price

Každý má svou cenu

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9310, p. 61

Článek shrnuje zjištění z různých nových výzkumů na téma vlivu vysokých cen různých surovin (zemní plyn, benzín, elektřina) na jejich spotřebu. Ačkoli dříve ekonomové docházeli na základě studia agregátních dat spíše k opačným závěrům, z nynějších studií vyplývá, že vysoké ceny surovin snižují jejich spotřebu (a to např. i v průmyslu). Zároveň nyní politici zvažují zastropování cen surovin, aby pomohli domácnostem (Francie a Španělsko tak již učinily) - pokud k tomuto opatření přistoupí, hrozí, že budou muset najít jiný než cenový mechanismus k přerozdělení vzácných zdrojů. V příspěvku jsou stručně prezentována i opatření, která mohou domácnostem pomoci, aniž by došlo ke zvýšení spotřeby surovin.

Sabine Gusbeth

Gefährlicher Abgrund : China

Nebezpečná propast : Čína

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 165 (26.8.2022), S. 14-15

Bližší pohled na rizikové faktory čínského hospodářství. Vedle problémů trvalejšího rázu, zejm. stagnace stavebního a realitního sektoru, zpomalujících infrastrukturních projektů, ekonomickému zpomalení kvůli přísné lockdownové politice a z toho plynoucí zátěži pro bankovní sektor i klesající spotřebitelské poptávce je novým rizikem i dopad změny klimatu na energetiku. Důraz na fosilní paliva a naopak nízká prioritizace ochrany životního prostředí se projevíly suchem a nízkou hladinou řek, což způsobilo 51% propad v efektivitě vodních elektráren. Čínská vláda v reakci schválila nový konjunkturální balíček ve výši 300 miliard yuanů (44 miliard eur), cílený především na infrastrukturní projekty provázané realitními trhy a trhy práce, a připravila další zvláštní půjčky ve výši 200 miliard yuanů ke stabilizaci energetického sektoru.

By Maryam Farboodi and Péter Kondor

Heterogeneous global booms and busts

Heterogenní globální konjunktury a poklesy

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2178-2212

Studie se zabývá chováním světové ekonomiky v dobách konjunktury a poklesu, které vznikají jako důsledek globálního šoku. Je zjištěno, že v době konjunktury jsou úrokové sazby u tzv. periferních i jádrových ekonomik podobné, v periferních ekonomikách dochází zároveň k vyššímu objemu úvěrů i hospodářskému růstu. V době hospodářského poklesu, kdy nastane úvěrová krize (credit crunch), jsou úrokové sazby vyšší v periferních ekonomikách a zároveň je zde hlubší recese. - Poznámky.

Bert Losse

Lockdown im Portemonnaie

Lockdown v peněžence

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 34, S. 36-37

Po nákladech spojených s koronavirovou krizí spotřebitelé toužící utrácet nahodí ekonomický motor - takový byl plán. Nyní hrozí pravý opak: inflace, plynová krize a obavy o zaměstnání dělají z Němců bázlivé střadatele a ze spotřeby brzdu růstu.

Martin Fassmann

Proč je inflace v České republice jedna z nejvyšších v Evropě

Sondy, Sv. 2022, č. 7, s. 6-9

Úvaha nad faktory, které zásadní měrou ovlivňují inflaci v české ekonomice. Je zdůrazněno, že nastavení a vývoj spotřebitelských cen u celé řady zboží a služeb je zásadně vyšší, než by odpovídalo kupní síle občanů ČR. Silnou monopolizaci obchodu, dlouhodobě vytvářenou výrobní monokulturu i velmi vysoké inflační očekávání české společnosti autor identifikuje jako faktory zvyšování cen. Domnívá se, že stát a jeho orgány fatálně selhávají v oblasti cenové regulace a nevyužívají protiinflační nástroje jako cenové kontroly a sankce. Autor upozorňuje na některé kroky vlády, které odporují potírání inflace, a kritizuje snahu o výrazné zpomalení růstu platů. Zdůrazňuje, že prosazovaná politika zásadním způsobem mění nastavení rozdělování v české společnosti.

Split reality : economic warfare

Rozpolcená skutečnost : ekonomická válka

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9310, p. 55-58

První příspěvek ze série článků o dopadech války na Ukrajině se zabývá účinností hospodářských sankcí po půl roce od začátku ruské invaze. Dopady sankcí zřejmě nejsou tak drtivé, jak se očekávalo, ruskou ekonomiku přesto těžce zasahují a postupně se začnou čím dál více projevovat. Nejméně účinné jsou podle The Economist nejvíce medializované sankce vůči oligarchům (oligarchové nemají výrazný politický vliv, ruskou ekonomiku tyto sankce neochromí, opatření je možné obcházet). O něco účinnější jsou sankce uvalené na finanční sektor a zmrazení rezerv centrální banky, i s těmito opatřeními se ale dokáže Rusko do určité míry vyrovnat (zemi pomáhá prodej surovin). Nejúčinnější jsou dle článku sankce, které jsou zároveň nejméně diskutované - vývozní omezení (západní firmy,

kteří by chtěly do Ruska vyvážet, musí nyní žádat o udělení licence). Na rozdíl od finančního systému je ruský průmysl totiž stále závislý na součástkách, software i službách (např. údržba) z jiných zemí. Ekonomiku dlouhodoběji oslabí i odliv kvalifikované pracovní síly. -- Viz i příspěvek na s. 7.

Stanislava Hronová, Luboš Marek, Richard Hindls

The impact of consumption smoothing on the development of the Czech economy in the most recent 30 years

Vliv vyrovnávání spotřeby na vývoj české ekonomiky v posledních 30 letech

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 1, p. 5-19

Při hospodářské recesi domácnosti nereagují ve své spotřebě okamžitě, ale s určitým zpožděním, které krizi poněkud zpomaluje a zmírňuje. Na druhou stranu, když nastane oživení, pomalejší růst spotřeby zpožďuje hospodářský rozmach. Česká ekonomika prošla za posledních 30 let čtyřmi krizemi. Cílem tohoto článku je zjistit, zda pro turbulentní vývoj v české ekonomice platil efekt odložené spotřeby a jakou roli hrají výdaje na aktiva s různou životností. Zdrojem jsou veřejně dostupné údaje Českého statistického úřadu. Analýzou těchto dat autoři potvrdili závislost mezi čtvrtletní časovou řadou celkových výdajů na konečnou spotřebu domácností a HDP, včetně časového zpoždění jeden a půl roku. Totéž platí pro závislost meziročních čtvrtletních temp růstu výdajů na konečnou spotřebu domácností a HDP. - Poznámky.

The summer of discontent : state of the nation

Léto nespokojenosti : stav národa

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9308, p. 23-24

Letošní léto je ve Velké Británii mimořádně horké, a to jak doslova (vysoké teploty s nedostatkem srážek), tak obrazně. Lidé se potýkají s vysokou inflací, část veřejnosti stávkuje, další část je hluboce nespokojená se stavem veřejných služeb. Důvěra ve zdravotnictví klesla na nejhorší úroveň od r. 1997 (mj. kvůli dlouhým čekacím dobám na ošetření i u vážných případů), snížila se spokojenost s lokálními politiky, letiště jsou přetížená a vydávání cestovních pasů trvá řadu týdnů. Debatuje se o snižování daní, diskuze jsou nicméně spíše ideologicky zaměřené, než aby se mluvilo o vhodnosti takového kroku v současné době. Některé faktory pravděpodobně s koncem léta pomínou, jiné však přetrvávají a zřejmě se ještě zhorší (inlace, protesty, stav veřejných služeb). Jako varování by mohl posloužit obdobný vývoj v 70. a 80. letech, jak nicméně článek napovídá, lidská paměť je krátká. - Název článku odkazuje na období označované jako "Winter of Discontent" na přelomu let 1978-1979. -- K britské ekonomice viz i příspěvek na s. 25; k měnové politice Bank of England a politickým dopadům viz článek na s. 26.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Michal Kovalčík

Implicitní odcházení: znamená rozhodnutí polského ústavního tribunálu aktivaci čl. 50 SEU?

Právník, Sv. 161, (2022) č. 7, s. 681-686

Příspěvek reaguje na aktuální debatu o tom, zda lze rozhodnutí polského Ústavního tribunálu z října 2021, které shledalo některé články primárního práva EU za odporující polské ústavě, považovat za oznámení o vystoupení Polska z EU dle čl. 50 Smlouvy o Evropské unii (tzv. polest). Autor nejprve objasňuje výklad předmětného článku SEU a následně předestřená východiska aplikuje na polský případ. Zaměřuje se také na potenciální politické dopady rozhodnutí. Dovojuje, že rozhodnutí polského Ústavního tribunálu a navazující skutečnosti nelze považovat za zahájení procesu vystoupení z EU podle čl. 50 SEU. - Poznámky.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jack Sharples, Martin Jirušek

Foreign and energy policies of the European Union challenges in a time of growing geopolitical struggle between the East and the West : editorial note

Úkoly zahraniční a energetické politiky Evropské unie v čase rostoucího geopolitického zápasu mezi Východem a Západem : editorská poznámka

Politologický časopis = Czech Journal of Political Science, Vol. 29, (2022) No. 1, p. 3-13

Výrazným problémem Evropské unie a jejích členských států je vysoká závislost na dovozu fosilních paliv. Příspěvek přehledně shrnuje současné problémy a výhled evropské energetiky, i s ohledem na probíhající válečný konflikt na Ukrajině, a související strategii k překonání závislosti na dovozu surovin. Zmiňuje také roli ekonomických sankcí v posunu v energetické politice a při výrazných změnách v poptávce EU po energiích. Návazně hodnotí vztah vnitřních a vnějších dimenzí evropské energetické politiky. V závěru příspěvku autoři stručně přibližují obsah dvou souvisejících článků v čísle. -- Viz i další příspěvky k vnější dimenzi energetické politiky EU na s. 14-49.

Party's over : China and the developing world

Konec večírku : Čína a rozvojový svět

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9310, p. 43-44

Diskuze nad tím, zda se Čína jako největší světový věřitel pokusí ulevit těžce zadluženým rozvojovým ekonomikám. Vztah Číny s Pařížským klubem (sdružením největších věřitelů zejména ze západního světa) je problematický. Objevují se nicméně známky možného vstřícnějšího přístupu Číny vůči dluhům rozvojových zemí, a to mj. kvůli rozsahu problému (řada čínských půjček přitom není podle odborníků ani vykazována). Koordinace mezi Čínou a ostatními věřiteli však nebude kvůli napjatým geopolitickým vztahům jednoduchá. -- Viz i příspěvek na s. 8-9.

Karin Finkenzeller, Daniel Goffart, Maxim Kireev, Artur Lebedew, Angela Maier, Silke Wettach

Wem schaden die Sanktionen?

Koho poškozují sankce?

WirtschaftsWoche, Jg. 2022, Nr. 32, S. 26-30

Západ trpí následky války na Ukrajině i vlastních odvetných opatření, zatímco Kreml se zdá být zcela netečný. Putin a jeho ekonomika jsou však pod větším tlakem, než se dosud vědělo. Hospodářské sankce fungují lépe, než mnozí tvrdí.

Podnik a podnikání

Arbeitskreis Externe und Interne Überwachung der Unternehmung der Schmelenbach-Gessellschaft für Betriebswirtschaft e.V.

Empfehlungen zur Verhinderung und Aufdeckung von Top Management Fraud aus der Sicht des Aufsichtsrats

Doporučení pro prevenci a odhalování podvodů u vrcholového managementu z pohledu dozorčí rady

Der Betrieb, Jg. 75, (2022) Nr. 32, S. 1849-1854

Dolůzní jednání vrcholového managementu je zvláštním případem odpovědnosti za dodržování předpisů (compliance) a může vést ke značným finančním škodám a poškození pověsti, jak ukázal případ společnosti Wirecard. Tímto příspěvkem by AKEIÜ chtěla dát členům dozorčích rad doporučení k opatřením, aby byli schopni odhalovat podvody ve vrcholovém managementu a předcházet jim. - Poznámky. -- Shrnutí viz s. M6.

China's new tycoons : private enterprise

Noví čínští magnáti : soukromé podniky

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9308, p. 52-54

V posledních letech Čína zasáhla proti technologickým a realitním firmám, jak je na tom však podnikání v Číně celkově? Článek popisuje čínské podnikatelské prostředí, státní zásahy do podnikání (podnikatelské podpory v odvětvích upřednostňovaných státem) a upozorňuje na úskalí provázanosti firem a státu.

Petra Růčková and Nicole Škuláňová

The firm-specific and macroeconomic determinants of the financial structure of construction companies in selected European countries [elektronický zdroj]

Podnikové a makroekonomické determinanty finanční struktury stavebních podniků ve vybraných evropských zemích

Národohospodářský obzor, Vol. 22 (2022), No. 2, p. 117-133

Článek se zabývá faktory, které ovlivňovaly v letech 2009-2018 finanční strukturu podniků působících ve stavebnictví v zemích střední a východní Evropy (konkrétně v zemích V4, Rakousku, Bulharsku, Slovinsku a Rumunsku). Je zjištěno, že na zadlužení firem z tohoto sektoru měly největší vliv vnější a makroekonomické faktory (mj. výše úrokových sazeb, růst HDP), a to bez ohledu na velikost podniku. Celkově bylo součástí zkoumaného vzorku více než 54 tis. firem, přičemž převážnou většinu vzorku (více než 50 tis.) tvořily středně velké firmy. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/08/Narodohospodarsky_obzor_2_2022_str_117-133.pdf

Jiří Vychopeň

Veřejná obchodní společnost : právní, účetní a daňový pohled

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 7-8, s. 39-44

Článek popisuje právní úpravu veřejné obchodní společnosti se zaměřením na její založení a vznik, společníky a orgány v. o. s., podíly společníků na zisku nebo ztrátě společnosti a zrušení v. o. s. Dále charakterizuje veřejnou obchodní společnost jako účetní jednotku a daňový subjekt. Přináší příklady účtování ve v. o. s., rozebírá režim zdaňování příjmů dosažených společnostmi i společníky a zdanění z pohledu DPH. Tematika je dokreslena několika praktickými příklady.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Penzijní spoření se s propady vyrovná

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 8, s. 46-47

České soukromé spoření na penzi ve III. pilíři (doplňkové penzijní spoření a penzijní připojištění) během prvního pololetí r. 2022 negativně ovlivnila řada faktorů. Příspěvek charakterizuje přínosy tohoto typu spoření na stáří, zejména v dlouhodobém horizontu, a zdůrazňuje, že se penzijní spoření umí s propady vyrovnat a není důvod je v panice nyní opouštět. Zvažuje také nejvhodnější typy spořicíh strategií. Grafy dokládají výnosy z penzijního spoření (i očištěné o inflaci) za období 2014-2021. -- K postoji Čechů k finančnímu zajištění na důchod viz s. 48-49.

Pojistný trh roste, ale jen nominálně

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 8, s. 38-40

Zhodnocení vývoje pojistného trhu v ČR za první pololetí r. 2022 dle údajů České asociace pojišťoven. Pozitivní vývoj zaznamenalo především neživotní pojištění, nicméně i životní pojištění posiluje. Předepsané pojistné v životním pojištění meziročně stoupl o 3,1 % a nadále se snižuje celkový počet smluv, aktivních tak zůstává 4,89 milionů smluv. Pojistné v neživotním pojištění nadále roste, meziročně se navýšilo o více než 5 mld. Kč a přesáhlo hodnotu 55,1 mld Kč. V hlavních skupinách neživotního pojištění se ale vývoj odlišuje. Rovněž jsou zmíněny škody na majetku, nejvýznamnější rizika a stručně je charakterizován výhled dalšího vývoje českého pojistného trhu. Je zdůrazněno, že s ohledem na míru inflace se nominální a reálný růst předepsaného pojistného výrazně rozchází a v dlouhodobém měřítku nemusí být dostatečný na pokrytí škod.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Realitní trh se mění. Čeká nás revoluce v bydlení?

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 8, s. 34-35

Článek přináší porovnání výsledků analýzy veřejných nabídek nemovitostí k bydlení v ČR za období od ledna do července v letech 2021 a 2022. Analýza se zaměřila na poměr zlevněných nemovitostí za prvních sedm měsíců loňského i letošního roku. Jasně se ukazuje, že v r. 2022 začíná být obtížnější byt nebo dům prodat, bytů v inzerci zůstává o 60 % více než v květnu 2021. V letošním roce roste podíl

zlevněných bytů každým měsícem (v červenci 18 %). Počty prodaných bytů a domů jsou nižší, než za stejné období v loňském roce. Grafy dokládají vývoj počtu zlevněných bytů a domů a počty jejich prodeje evidovaných katastrů nemovitostí. -- K citenému ochlazení nemovitostního trhu viz s. 36.

Tempo růstu cen bytů a domů poprvé zpomaluje : pozemky naopak překonaly nový rekord

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 8, s. 32-33

Statistický pohled na dynamiku růstu cen rezidenčních nemovitostí v ČR ve druhém čtvrtletí r. 2022 dle údajů HB Indexu. Došlo k částečnému zpomalení růstu cen bytů a rodinných domů, ceny pozemků naopak atakovaly další rekordy (meziroční růst o 23,9 %). Postupně se tak začínají projevovat regulační kroky centrální banky v oblasti úrokových sazeb a zpřísnění úvěrových ukazatelů, které měly za cíl ochladit trh. Výraznější růst cen byl pozorován v krajích, naopak nemovitosti v Praze vykázaly nejmenší pohyb cen. Pražský trh s novostavbami zaznamenal stagnaci cen a třetinový propad prodeje. Viditelný propad poptávky se projevil u starších, energeticky náročných domů.

Silvie Lukavcová

Těsně za vrcholem : počty dokončených bytů stagnují, rostou však náklady na jejich výstavbu

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 7-8, s. 14-15

Stručné shrnutí vývoje počtu dokončených bytů v ČR za posledních dvacet let a bližší pohled na stavební produkci v oblasti rezidenčního bydlení v ČR za r. 2021. Počty dokončených nových bytů a jejich celková obytná a užitná plocha se v r. 2021 pohybovaly téměř na stejné úrovni jako v r. 2020 (dostavěno bylo o 169 bytů více), téměř 55 % nových bytů vzniklo v rodinných domech. Doba výstavby se prodloužila v průměru o 1,5 měsíce a výrazný byl růst investičních nákladů (meziročně téměř o 9 %). Graf přináší porovnání počtu dokončených bytů za období 2002-2021.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Suzana Laporšek, Milan Vodopivec and Matija Vodopivec

Activation programs for unemployment benefit recipients in Slovenia [elektronický zdroj]

Aktivizační programy pro příjemce dávek v nezaměstnanosti ve Slovinsku

Národohospodářský obzor, Vol. 22 (2022), No. 2, p. 75-95

Příspěvek se zabývá aktivizačními opatřeními na slovinském trhu práce směřujícími k příjemcům dávek v nezaměstnanosti. Nejprve je představen slovinský systém dávek v nezaměstnanosti, následně je porovnán se systémy jiných evropských zemí a jsou shrnuty mezinárodní zkušenosti s různými aktivizačními opatřeními na základě odborné literatury. Dále jsou popsána a zhodnocena slovinská aktivizační opatření. Autoři se zaměřili na pět oblastí: úpravu nároku na získání dávky (podmíněnost např. návštěvami úřadu práce či pohovorů), zkvalitnění služeb zaměstnanosti, účast na aktivní politice trhu práce (povinné vykonávání veřejných prací či školení po určité době neúspěšného hledání práce), monitorování a sankce. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2022-0004>

By Chen Yeh, Claudia Macaluso, and Brad Hershbein

Monopsony in the US labor market

Monopson na americkém trhu práce

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2099-2138

Příspěvek analyzuje konkurenční prostředí na americkém trhu práce ve výrobním sektoru prostřednictvím zkoumání marží. S využitím dat z let 1976-2014 je zjištěno, že většina továren funguje v monopsoním prostředí (zvýšená vyjednávací pozice zaměstnavatele). Agregátní marže se od 70. let do přelomu tisíciletí snižovaly, poté však opět začaly prudce růst. - Poznámky.

Barbora Šafaříková, Matěj Korduliak

Nástrahy home officu v praxi

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 26-30

Autoři rozebírají, jak správně nastavit způsob výkonu práce z domova a vyhnout se některým potenciálním rizikům vyplývajícím z nedokonalé právní úpravy a velmi omezeného počtu relevantní judikatury. Zdůrazňují, že v minulosti byly navrhovány změny zákoníku práce za účelem cílené právní úpravy home office, nicméně doposud žádný takový zákon přijat nebyl. Nedostatky právní úpravy se

projevují zejména od pandemie nemoci covid-19, kdy se práce z domova stala výrazně častěji využívanou formou výkonu práce. Věnují se mj. dohodě o práci z domova, sjednání místa výkonu práce, BOZP na domácím pracovišti i možným způsobům náhrady nákladů za práci z domova. - Poznámky.

Matěj Tkadlec

Posuzování závislé práce a její limity

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 13-14, s. 484-490

Autor zevrubně rozebírá a kriticky hodnotí současnou stěžejní judikaturu Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu v přístupu k rozlišování, zda určitá ekonomicky aktivní osoba vykonává svou činnost v pracovněprávním vztahu (vykonává závislou práci) nebo zda pro jiného obstarává jeho záležitost jako OSVČ. Na základě popisu závislé práce nastiňuje autor hlavní parametry, podle kterých by se měly dotčené obojetné činnosti v krajních situacích posuzovat. Tvrdí, že definiční znaky závislé práce obsažené v § 2 zákoníku práce nejsou tím hlavním, podle čeho lze závislou práci v dnešní době posuzovat. Současná definice závislé práce je nedokonalá a pro stále flexibilnější pracovní trh do jisté míry neaplikovatelná. - Poznámky.

Štěpán Pastorek

Právní úprava nelegální práce na Slovensku a její vztah k zaměstnávání cizinců ze třetích zemí

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 15-16, s. 527-533

Příspěvek přináší analýzu právní úpravy nelegální práce a nelegálního zaměstnávání na Slovensku s přihlédnutím k problematice zaměstnávání cizinců ze třetích zemí. Autor také stručně nastiňuje základní rysy právní úpravy pobytu cizinců za účelem zaměstnání na Slovensku. Zaměřuje se na definici nelegální práce dle zákona č. 82/2005 Z. z., o nelegální práci, na statistické údaje nelegální práce a nelegálního zaměstnávání za r. 2021 a na výkon kontroly nelegální práce a jejich postihů. Autor uvádí, že slovenská a česká právní úprava vykazují značné podobnosti. Výraznější odlišnosti obsahuje právní úprava přístupu cizinců na trh práce a jejich pobytu na území SR. - Poznámky.

By Neele Balke and Thibaut Lamadon

Productivity shocks, long-term contracts, and earnings dynamics

Šoky produktivity, dlouhodobé smlouvy a dynamika výdělků

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2139-2177

Autoři v článku zkoumají přenos šoků produktivity na úrovni zaměstnavatele a zaměstnance do výdělků a zaměstnanosti. Je vytvořen speciální model s odhadem na datech ze Švédska a je zjišťováno, jakou část šoků absorbuje firma a jaká část se přenáší dál. Rovněž je charakterizována tzv. optimální smlouva uzavíraná mezi firmami a zaměstnanci, která zaměstnance částečně chrání před negativním šokem. - Poznámky.

Searching for slack

Jak uvolnit napjatý trh práce

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9309, p. 62

Je ke zkrocení inflace v USA opravdu nutné, aby se zvýšila nezaměstnanost? Inflace ve Spojených státech v červenci 2022 poprvé za více než dva roky meziměsíčně nevzrostla. Na první pohled by se mohlo zdát, že jde o dobrou zprávu, ale meziroční inflace je stále vysoká a faktory, které inflaci pohánějí (zejména napjatý trh práce), nepomíjejí. Firmy se přetahují o zaměstnance a musí zvyšovat platy, což inflaci dále napomáhá. V příspěvku jsou shrnuty závěry různých studií na téma napjatého trhu práce v USA a možných řešení. Zatímco centrální banka se domnívá, že by mohlo v současné situaci stačit pouhé snížení počtu neobsazených pozic, jiní ekonomové s tvrzením představitelů Fedu nesouhlasí. Růst mezd (a tedy i inflaci) by mohlo omezit i zvýšení nabídky na trhu práce, není nicméně jisté, zda se na trh práce vrátí ti pracovníci, kteří jej opustili během pandemie. V situaci, kdy se inflace vymkla z rukou, může být Fed nucen nechat nezaměstnanost zvýšit a nečekat na nejisté alternativy uvolnění trhu práce.

Marie Ligocká

The gender wage gap in EU countries and its relation to the educational attainment and type of employment [elektronický zdroj]

Genderové rozdíly v odměňování v EU a jejich vazba na úroveň vzdělání a typ pracovního úvazku

Acta VŠFS, Vol. 16 (2022), No. 1, p. 23-42

Příspěvek se zabývá mzdovými rozdíly mezi muži a ženami ve státech EU. Autorka na datech z let 2006-2020 zjišťuje příčiny rozdílů v odměňování - konkrétně zkoumá, zda lze rozdíly vysvětlit odlišnou úrovní dosaženého vzdělání a typem pracovního úvazku. Prostřednictvím matematicko-statistických metod je však tento předpoklad vyvrácen. Mzdové rozdíly mohou být tedy způsobeny jinými faktory. - Poznámky. Plný text dostupný z: <http://dx.doi.org/10.37355/acta-2022/1-02>

Adéla Uhrinová, Kristýna Menzelová

Vybrané způsoby monitoringu zaměstnance pracujícího z domova a jejich právní mantinely

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 13-14, s. 490-497

Spolu s trendem přechodu většího počtu zaměstnanců na práci z domova vzrostly u mnoha zaměstnavatelů obavy o pracovní výkony zaměstnanců, jejich pracovní nasazení i dodržování základních pracovněprávních povinností. Příspěvek se zabývá některými druhy monitorování zaměstnanců ze strany jejich zaměstnavatelů, upozorňuje na právní limity těchto kontrol a snaží se zhodnotit přiměřenost a zejména právní přípustnost jejich využití. Autorky přibližují právní rámec monitoringu zaměstnance, vybrané způsoby sledování (prostřednictvím software nebo aplikací v koncovém zařízení, sledování sítě a pohybu zaměstnance v síti, sledování prostřednictvím kamery) a shrnují možná právní i psychologická rizika sledování. Domnívají se, že by monitoring při práci z domova měl být využíván spíše nahodile a po časově omezenou a krátkou dobu, před nasazením by zaměstnanci měli být informováni o jeho možném využití a rozsahu. - Poznámky.

Radek Náplava

Wage polarization in the context of the Czech Republic [elektronický zdroj]

Mzdová polarizace v prostředí České republiky

Národohospodářský obzor, Vol. 22 (2022), No. 2, p. 97-115

Studie zkoumá na datech z let 2004-2018, zda v České republice dochází ke mzdové polarizaci. Ta se projevuje rychlejším nárůstem mezd na nejlépe a nejhůře placených pracovních místech oproti pracovním místům se střední výší mezd. Jev souvisí s polarizací na trhu práce i se mzdovou nerovností. V důsledku technologického pokroku se mění struktura zaměstnanosti a mizí středně kvalifikované pracovní pozice. Na datech ze soukromého sektoru se mzdová polarizace v ČR v uvedeném období nepotvrdila, objevují se však její náznaky ve veřejné sféře. Autor se zabýval mj. i tím, zda se uvedený jev projevil u pracovních pozic nejčastěji obsazovaných ženami vs. muži. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2022/08/Narodohospodarsky_obzor_2_2022_str_97-115.pdf

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 17, (2022) č. 9

Valorizace rent - zvýšení důchodů a příplatků k důchodům (s. 3-6); Změny v zákoníku práce podle EU - novela č. 285/2020 Sb. (s. 7-10); Opatření v souvislosti s Ukrajinou - daňová oblast (s. 11-13); Jak sjednat konkurenční doložku? (s. 23-27); Částečné pracovní úvazky - podpora ze strany vlády (s. 28-30); Zásadní výkladové stanovisko NS ČR pro srážky ze mzdy (s. 31-33); Neomluvená absence - právní důsledky (s. 34-37); Daňové řešení darů včetně darů v souvislosti s Ukrajinou (s. 38-42); Změny srážek ze mzdy - podle valorizace životního minima (2.) (s. 43-47); BOZP zaměstnanců (s. 56-59); Automobil - pro soukromé účely zaměstnance (s. 60-63); Pravidla pro příspěvky z FKSP na kulturu a sport (s. 69-71); Odměňování úředníků a zaměstnanců ÚSC (s. 72-75).

Právo

Andreas Frössel

Autonomie vůle versus veřejné zájmy v občanskoprávním řízení : (podnět pro české procesní právo)
Právník, Sv. 161, (2022) č. 8, s. 791-802

Autonomie vůle je jednou z hlavních zásad soukromého práva. Příspěvek se zabývá oprávněností soukromoprávní autonomie vůle a jejím rámcem v rakouském civilním řízení a jeho cílem je podnítit diskusi o tomto tématu v rámci českého civilního procesního práva. Autor nejprve analyzuje vztah mezi veřejnými a soukromými zájmy v občanskoprávním řízení obecně a rozebírá otázku, jaké veřejné zájmy sleduje soudní civilní proces a které z nich mohou ospravedlnit omezení soukromoprávní autonomie. Následně stručně popisuje ustanovení rakouského právního řádu týkající se otázky soukromoprávní autonomie v občanskoprávním řízení. Poté na základě tří vybraných sporných problémů zvažuje, zda a do jaké míry lze v občanskoprávním řízení připustit soukromoprávní úmluvy (smlouva o vzdání se nároku, možnost žalobní legitimace za třetí osobu, mimosoudní dohoda v průběhu soudního řízení). Na závěr shrnuje a formuluje obecné závěry o vztahu mezi autonomií vůle a veřejným zájmem v rakouském civilním procesním právu. - Poznámky.

Henning Tappe

Die EU als Steuergesetzgeber : bleibt der Verfassungsstaat auf der Strecke?

EU jako daňový zákonodárce : zůstal ústavní stát na půli cesty?

Finanz-Rundschau, Jg. 104, (2022) Nr. 15, S. 716-720

Syntetizující úvaha o rozměrech ústavnosti evropského práva v součinnosti s právy jednotlivých členských zemí v oblasti daní. Autor se zabývá otázkami kompetencí evropského zákonodárství a zejména možnostmi vystupování EU v roli faktického zákonodárce, v oblasti daňového práva pak věnuje bližší pozornost případům, kdy EU jako zákonodárce vystupuje, ale současně není daňovým věřitelem. V kontextu otázky se zaměřuje na evropské primární a sekundární právo a zmiňuje přední komentáře odborné veřejnosti. - Poznámky. -- Viz též s. 721-725. -- Článek volně navazuje na příspěvek Dietera Birka "Finanzhoheit und Steuerwettbewerb in der EU" z r. 2007.

Patricia Mučka Pevala

Fikce doručení u jednotlivých způsobů doručování. I.

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 15-16, s. 550-557

Fikce doručení, neboli tzv. doručení náhradní, představuje doručení písemností, ke kterému ve skutečnosti nedošlo, tj. adresát si písemnost nepřevzal, avšak za zákonem stanovených podmínek se písemnost považuje za doručenu. Příspěvek se zabývá samostatně fikcí doručení, která může nastat při doručování do datové schránky, a případy, kdy je fikce doručení u tohoto způsobu doručování vyloučena. Stanovení podmínek vyloučení fikce doručení je dovozeno z judikatury správních soudů. Dále je rozbráno počítání lhůt u doručení do datových schránek. Poté je pozornost zaměřena na doručování ve správním právu jiným způsobem zvoleným adresátem včetně doručování na elektronickou adresu, které je zakotveno v § 19 odst. 9 správního řádu. - Poznámky.

Jan Metelka

Kryptoměny vs. právo a regulace : právní aspekty kryptoměn v České republice

Profi poradenství & finance, Sv. 10, (2022) č. 8, s. 60-61

Stručná analýza způsobu, jakým reaguje české právo na vznik a praktické používání kryptoměn. Autor zdůrazňuje specifickou povahu kryptoměn a snahu ČNB o rozlišení činností, které lze s kryptoměnami provádět bez oprávnění ČNB a u kterých je oprávnění bezpodmínečně nutné (např. obchodování s deriváty na kryptoměny, správa majetku, který je investován do kryptoměn). Definice tzv. virtuálních aktiv a osob, které poskytují služby spojené s virtuálním aktivem, obsahuje zákon č. 253/2008 Sb., o praní peněz. Daňová regulace kryptoměn (bitcoinu) je rozpracována konkrétními metodologickými pokyny GFŘ i soudními rozhodnutími.

Jan Hořeňovský

Modely regulace nových technologií v éře socio-technologických změn

Obchodní právo, Sv. 31, (2022) č. 7-8, s. 18-27

Článek se věnuje vztahu práva, společnosti a nových technologií. V první části autor představuje koncepty tzv. socio-technologické změny a policy driftu. V druhé části se na příkladech soutěžního práva a práva duševního vlastnictví pokouší ukázat, proč tyto koncepty mohou být velmi důležité i pro obor obchodního práva. V poslední části se zaměřuje na možné způsoby (modely), jak může právo na tyto jevy reagovat, které lze dle autorova názoru současně považovat za metodologické přístupy v oboru doktrinální právní vědy. - Poznámky.

Kateřina Staňková

Nejen transpoziční novela informačního zákona

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 44-49

Článek přibližuje připravovanou velkou vládní novelu informačního zákona, jejíž návrh schválila vláda v květnu 2022. Novela přináší transpozici evropské směrnice č. 2019/1024/EU o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru i úpravu dalších institutů nad rámec požadované transpozice. Autorka shrnuje věcné změny obsažené v transponované směrnici, omezení informační povinnosti, omezení poskytování informací o výši příjmů/odměnách (§ 8c) i připravované procesní změny (např. závažné důvody pro prodloužení lhůty pro vyřízení žádosti, lhůta pro poskytnutí informací na základě informačního příkazu, centrální registr zveřejňující výroční zprávy). - Poznámky.

Eva Fialová

Nová pravidla pro umělou inteligenci

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 36-38

Autorka představuje návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci, tzv. akt o umělé inteligenci (AI Act) z dubna 2021. Uvádí, které systémy se považují za AI, dále územní působnost nařízení i vyloučené oblasti a členění systémů AI podle míry rizika, které představují pro své uživatele. Některé systémy s nepřijatelným rizikem nařízení výslovně zakazuje, jiné povoluje, ale pouze za určitých podmínek. Před uvedením na trh budou muset poskytovatelé vysoce rizikových systémů splnit řadu povinností týkajících se hodnocení rizika, kvality dat, transparentnosti a informování uživatele nebo zajištění bezpečnosti a vysoké kvality datových souborů. Autorka se také zaměřuje na kritické hodnocení návrhu nařízení ze strany expertů. - Poznámky. -- Pátý díl seriálu o digitálních službách (březen - září 2022).

Jan Grinc

Tři poznámky k faktorům ovlivňujícím Ústavní soud a k možnostem jejich reflexe

Časopis pro právní vědu a praxi = Legal studies and practice journal, Sv. 30, (2022) č. 2, s. 423-433

Autor se zamýšlí nad třemi otázkami významnými pro legitimitu a autoritu Ústavního soudu ČR. Zaprvé jde o proces jmenování soudců Ústavního soudu a roli Senátu v něm. Zde je autor skeptický k možnosti uskutečnění některých podnětů ke změně přístupu Senátu. Zadruhé si klade otázku, zda a v jakém smyslu by měl Ústavní soud zohledňovat dopady svých rozhodnutí a zda tak v praxi činí. Návně se zabývá procesem tvorby a přijímání plenárních rozhodnutí a s ohledem na nedávnou kritiku tohoto procesu zevnitř soudu formuluje podněty ke zlepšení. Tyto dva okruhy problémů spojuje s aktuální judikaturou soudu, pokud jde o volební nález sp. zn. Pl. ÚS 44/17 a odlišná stanoviska k tomuto nálezu a o nález Pl. ÚS 106/20, v nichž samotní soudci kritizovali proces přijímání většinového rozhodnutí. - Poznámky. -- Příspěvek je součástí symposia ke knize Mimoprávní vlivy na rozhodování českého Ústavního soudu, ostatní příspěvky viz s. 401-461.

Markéta Zimnioková

Určení rozhodného práva smart kontraktu podle nařízení Řím I

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 13-14, s. 480-483

Článek chápeí smart kontrakt jako smlouvu zapsanou a vykonávanou v rámci veřejného decentralizovaného blockchainu a vychází z hypotetické existence mezinárodního prvku, a tudíž nutnosti určit rozhodné právo. Autorka upozorňuje, že dle některých odborníků je určení rozhodného

práva v případě smart kontraktů problematické, a to z důvodu delokalizace právního vztahu. V té souvislosti autorka hledá odpověď na otázku, v čem je určování rozhodného práva v případě smart kontraktů odlišné od určování rozhodného práva u offline smluv se zaměřením na nařízení o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I). - Poznámky.

Změna právní úpravy evidence skutečných majitelů prošla Poslaneckou sněmovnou ve zrychleném čtení

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 13-14, příl. Legislativa s. i

Informace o pojednávané novele zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Hlavní změny spočívají v reformulaci vymezení skutečného majitele podle vzoru AML směrnice (č. 2018/843/EU) a omezení výjimek pro subjekty, o nichž platí, že nemají skutečného majitele, pouze na veřejnoprávní právnické osoby. Z důvodu nadbytečnosti dochází k vypuštění prvku tzv. koncového příjemce a zrušení rozlišování mezi koncovým příjemcem a osobou s koncovým vlivem. Dle názoru Legislativní rady vlády může ale nově navržené znění vést k vyšší právní nejistotě, protože dochází k doslovnému přepisování směrnicových pojmů, které mají v kontextu české právní úpravy odlišný význam. Novela byla v červenci 2022 schválena Poslaneckou sněmovnou. -- K připravované novelizaci viz také Obchodní právo č. 7-8/2022, s. 2-17.

Ivana Štenglová, Petr Šuk

Zvláštní druhy akcií jako nástroj účasti akcionářů na řízení společnosti

Bulletin advokacie, Sv. 2022, č. 7-8, s. 46-52

Autoři se zaměřují na tři zvláštní druhy akcií, které mohou mít význam pro uplatňování vlivu akcionářů na řízení a správu společnosti (corporate governance), a to na akcie s vysílacím právem, akcie s násobnými hlasovacími právy a akcie se širším než zákonným právem na vysvětlení (tzv. informační akcie), a na související otázky. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

America v Europe

America vs. Evropa

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9308, p. 64

O obtížnosti hospodářského srovnávání evropských států a USA, kdy statistiky jsou zatíženy kulturními rozdíly (v článku je to demonstrováno na rozdílech při používání sušiček na prádlo v obou regionech) i dalšími faktory (u služeb není jasné, jak přesně zohlednit výdaje na jejich spotřebu - co považovat za spotřebovanou "jednotku služeb", aby bylo porovnání skutečně vypovídající). Mj. je také zmíněno, že Evropa méně utrácí za obranu, to je však možné jen díky výdajům USA. I přes tyto rozdíly jsou Spojené státy ve většině zkoumaných oblastí bohatší, než největší evropské ekonomiky. Ze srovnání zároveň vyplývá, že každá ze stran může mít svůj důvod k nespokojenosti.

Brian Nolan, Juan C. Palomino, Philippe Van Kerm, Salvatore Morelli

Intergenerational wealth transfers in Great Britain from the Wealth and Assets Survey in comparative perspective

Srovnávací pohled na mezigenerační převody majetku ve Velké Británii vycházející z průzkumu majetku a aktiv

Fiscal studies, Vol. 43, (2022) No. 2, p. 179-199

Wealth and Assets Survey (WAS) je longitudinální průzkum majetku a aktiv domácností ve Velké Británii a Severním Irsku, který uskutečňuje britský Národní statistický úřad (Office for National Statistics) od r. 2006. Zjištěná data umožňují komparativní srovnání mezigeneračních transferů a jejich vztahu k distribuci majetku v bohatých zemích. Článek popisuje zvláštní znaky WAS a problémy, které se objevují při použití dat pro mezinárodní srovnání. Ukazuje řešení těchto problémových okruhů a následně zkoumá hlavní podobnosti a odlišnosti vzorců mezigeneračních majetkových přesunů (dědictví, dary) ve Velké Británii, Francii, Německu, Itálii, Španělsku a Spojených státech. Zaměřuje se také na vzory mezigeneračních transferů ve spojení se souborem charakteristik jednotlivých typů domácností. - Poznámky.

Dalibor Holý

Kolik máme volných pracovních míst?

Statistika & my, Sv. 12, (2022) č. 7-8, s. 38-40

Autoři upozorňují na odlišnosti výstupů z různých datových zdrojů o volných pracovních místech v ČR a snaží se identifikovat jejich příčiny. Nepřesnosti vznikají např. uvnitř podniků, nedostatkem informací při vyplňování statistických výkazů, možností, že volné místo registrované na ÚP je již obsazené, nahlásováním zahraničních zaměstnanců i agenturním zaměstnáváním. Disproporce dat není vždy jednosměrná, nicméně celkové výsledky z Úřadu práce jsou velmi nadhodnocené oproti realitě. Experimentální statistika z podnikového výkazu může být zase poněkud podhodnocená. Tabulka ukazuje porovnání počtu volných pracovních míst podle datových zdrojů za období 2020-2022 a graf dokládá jejich počet podle odvětví v 1. čtvrtletí r. 2022. -- Pohled na překážky při hledání zaměstnání cizinců viz s. 36-37. -- Více k odlišným metodikám ČSÚ a Úřadu práce viz HN č. 172/2022 (5.9.2022), s. 12.

Jaroslav Sixta, Karel Šafr

Productive population and Czech economy by 2060

Obyvatelstvo v produktivním věku a česká ekonomika do roku 2060

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 1, p. 20-34

Článek přináší podrobnější pohled na vývoj počtu obyvatel v produktivním věku a struktury pracovní síly do r. 2060 v České republice. Autoři řeší, nakolik může vývoj produktivity práce i technický pokrok zabránit radikálnímu zvyšování zákonem stanoveného věku odchodu do důchodu. Omezení tohoto základního ekonomického parametru na 65 let věku přenáší ekonomickou zátěž na produktivní obyvatelstvo, které bude muset reagovat. Studie vychází z kombinace oficiální demografické projekce a výpočtového modelu. Výsledky ukazují, že ekonomická udržitelnost parametrů současného nastavení důchodového věku je více než nejistá, neboť odhady potenciální zátěže způsobené stárnutím populace jsou značné, a to i přes kompenzaci změnami produktivity práce a technologického růstu. - Poznámky.

By Alexis Antoniadis, Robert C. Feenstra, and Mingzhi (Jimmy) Xu

Using the retail distribution of sellers to impute expenditure shares

Odvození výdajového podílu s využitím dat o rozdělení maloobchodních prodejců

The American Economic Review, Vol. 112, (2022) No. 7, p. 2213-2236

V příspěvku je s využitím dat z USA navržena metoda, jak odvodit kvantitativní váhy potřebné pro výpočet cenových indexů v situaci, kdy tyto údaje nejsou známy (např. údaje o prodejích určité položky zboží). Tento problém se podle autorů týká mj. i Mezinárodního srovnávacího programu (International Comparison Program, ICP) Světové banky. Používání vah získaných metodou prezentovanou v článku snižuje zkreslení oproti situaci, kdy váhy používány nejsou. - Poznámky.

Účetnictví

Hana Březinová

Sbližování účetnictví a daní z příjmů

Účetnictví v praxi, Sv. 26, (2022) č. 7-8, s. 21-24

Evropská směrnice č. 2013/34/EU o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků mj. snižuje administrativní zátěž mikro a malých účetních jednotek. Velké účetní jednotky a konsolidované celky zatěžuje postupně povinnostmi dalších výstupů z účetnictví, finančního řízení a nově i daně z příjmů. Článek se zaměřuje na povinné zprávy podniků, rozebírá výroční zprávu vs. zprávu vedení podniku (a její zvláštní oddíl výkaz o správě a řízení podniku) i přehled nefinančních informací a zprávu o platbách vládám. Dále autorka představuje novelu směrnice č. 2013/34/EU z r. 2021, která stanovuje společná pravidla pro transparentnost daně z příjmů právnických osob a rozšiřuje povinnosti zveřejňování o údaje o dani z příjmů. Veřejné podávání zpráv umožní posuzovat míru dodržování daňových předpisů u některých nadnárodních podniků, které působí v EU. Článek přibližuje podmínky podávání zprávy, obsah zprávy s informacemi o dani z příjmů a zveřejnění a přístup ke zprávě dle nové směrnice č. 2021/2101/EU.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Účetnictví v praxi**Sv. 26, (2022) č. 7-8**

DPH u přeshraničních obchodních transakcí - 2. část - režim skladu (s. 4-8); Účtování nakoupených akcií a podílů (s. 9-12); Účetnictví v rostlinné výrobě v ČR versus IFRS - 1. část (s. 13-20); Sbližování účetnictví a daní z příjmů (s. 21-24); Daňové souvislosti obchodního podílu (s. 25-29); Účetnictví jako podklad pro sestavování daňového přiznání (s. 34-38); Veřejná obchodní společnost - právní, účetní a daňový pohled (s. 39-44); Opravné položky v účetnictví a daních z příjmů (s. 45-57).

Veřejná správa

Kateřina Mandulová

Jak zajistit udržitelné zadávání zakázek

Právní rádce, Sv. 30, (2022) č. 7-8, s. 32-34

Požadavky na společenskou odpovědnost firem se promítají také do zadávání zakázek. Aby společnosti naplnily cíle klimatické neutrality a sociální odpovědnosti (ESG), musí pečlivě řídit, co a od koho odebírají. Principy odpovědného zadávání dávají možnost do značné míry ovlivnit udržitelnost chování třetích stran. Autorka informuje, jak vytvořit tendr při zohlednění nákladů životního cyklu a co v praxi změnit pro naplnění nároků na udržitelnost. Rozebírá vybrané otázky týkající se jednotlivých fází odpovědného zadávání veřejných zakázek (jaká řešení jsou udržitelná, kde začít s odpovědným zadáváním, volba kvalifikačních kritérií a stanovení hodnotících kritérií, kontrakční proces, udržitelné nakupování).

Lukáš Pruška, Markéta Schwarzová

K nejčastějším pochybením zadavatelů : rady pro praxi. (I.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 4 (červenec), s. 20-24

Článek rozebírá nejčastější pochybení veřejných zadavatelů, která se objevují před zahájením zadávacího řízení. Autoři zdůrazňují, že je potřeba zejména dodržet základní zásady zadávání veřejných zakázek (transparentnost, přiměřenost, rovné zacházení, zákaz diskriminace, sociálně odpovědné a environmentálně odpovědné zadávání). Popisují pochybení ve vztahu k určení režimu veřejné zakázky (stanovení předpokládané hodnoty) a pochybení při nastavení zadávacích podmínek (prokázání kvalifikace). Uvádějí, že stanovení režimu zadávacího řízení a jeho podmínek tvoří základní stavební kameny celého zadávacího řízení, proto se klade velký důraz na správnost jejich provedení, čemuž odpovídají případné sankce za pochybení zadavatele při daných krocích. Zadavatel musí zejména dbát, aby při stanovení režimu VZ neobcházel zákon a správně stanovil její předpokládanou hodnotu.

Barbora Karo, Kateřina Gerychová

K problematickým aspektům zadávací lhůty

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 4 (červenec), s. 52-55

Autorky rozebírají otázky, které v praxi vznikají v souvislosti s aplikací § 40 zákona o zadávání veřejných zakázek upravujícího institut zadávací lhůty. V kontextu aktuální rozhodovací praxe ÚOHS týkající se zpětného zrušení oznámení o výběru dodavatele vyvstává otázka, zda lze v zadávacím řízení pokračovat i ve chvíli, kdy již zadávací lhůta uplynula, nebo zrušením oznámení dojde automaticky ke zrušení zadávacího řízení ex lege, a to zpětně. Podle ÚOHS je nezbytné posoudit důvod, na jehož základě zadavatel oznámení o výběru zrušil, resp. zda zrušení záviselo na jeho vůli. Autorky rovněž zvažují, zda připravovaná novela ZZVZ pomůže vyjasnit otázky týkající se účelu institutu zadávací lhůty a zrušení zadávacího řízení ex lege.

Lenka Vaňková, Tomáš Lechner

Novinky v datových schránkách nejen pro odhadce

Odhadce a oceňování majetku, Sv. 28, (2022) č. 1-2, s. 46-52

Článek se zabývá změnami právní úpravy datových schránek a upozorňuje na zásadní novinky plánované od r. 2023. V souvislosti s tím přibližuje stěžejní vlastnosti datových schránek a podrobně se zabývá jejich kategoriemi a způsoby komunikace. Detailně jsou diskutovány dopady změn v příslušných zákonech na jednotlivé kategorie uživatelů datových schránek. Samostatně jsou v článku zdůrazněny a popsány dopady změn v oblasti datových schránek na práci odhadců.

Tomáš Kruták

Príznačné názvy: zákaz, výjimky a rozhodovací praxe

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 10, (2022) č. 4 (červenec), s. 48-51

Zákon o zadávání veřejných zakázek požaduje, aby byl předmět veřejné zakázky zásadně definován způsobem, který se bude vyhýbat označením příznačným pro určité dodavatele. Príznačné názvy nejsou zakázány absolutně, lze je však použít striktně za podmínek stanovených zákonem. Autor se v příspěvku zaměřuje na případy, kdy lze připustit výjimku z uvedeného zákazu. Za pomoci relevantní rozhodovací praxe ÚOHS představuje přímé i nepřímé odkazy, zákaz zvýhodnit dodavatele či výrobek i dvě výjimky umožňující použití příznačných označení. V obou případech musí zadavatel důvody pro použití příznačných odkazů přesvědčivě doložit.

Marek Chadima

Služební kázeň státního zaměstnance : povinnosti vyplývající ze služebních předpisů

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 15-16, s. 519-527

Služební kázeň a služební předpisy jsou základními pojmy disciplinárního práva státních zaměstnanců. Autor se v příspěvku zaměřuje na služební kázeň, resp. povinnosti vyplývající ze služebních předpisů. Rozebírá otázku, jakou formou realizace práva je služební předpis, co může regulovat a zda z něj skutečně plynou povinnosti pro státní zaměstnance. Pozornost věnuje také tomu, zda mohou služební předpisy zasahovat do soukromého života státního zaměstnance. Dovozuje, že služební předpisy mohou jen konkretizovat již existující právní povinnosti, nikoliv ukládat nové. Pokud by služební předpis ukládal státnímu zaměstnanci novou, dosud neexistující právní povinnost, nemůže být její porušení považováno za porušení služební kázně a zaměstnanec za takové jednání nebude kárně odpovědný. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 28, (2022) č. 9

Kolik v naší obci vlastně žije lidí? Odpověď nemusí být jednoduchá - a může také finančně zabolet - evidence obyvatel (s. 12-14); Národní rozvojová banka podpoří další projekt veřejné infrastruktury. Pomůže ulevit dopravě ve Žďáru nad Sázavou (s. 15); Česko je otevřenější PPP projektům. Není však jisté, zda je nyní budou soukromí investoři chtít financovat (s. 18); Od koho si obecní a městské samosprávy nejvíce půjčují? - přehled o úvěrech a zápůjčkách k 31.12.2021 (s. 20-21); Chystají velká města zvláštní úsporná opatření ve svých budovách? (s. 30-31); Systém Czech POINT se líbí veřejnosti i úřadům. První český eGovernmentový projekt má úspěch (s. 40); Začalo Milostivé léto II. Budete o něm informovat také ve své obci? (s. 48).

Veřejná správa

Sv. 33, (2022) č. 8

Volby 2022 (s. 4-5); Tomáš Jirovec: Volební legislativa je stabilní a nepodléhá častým změnám (s. 6-7); Starostování: koníček, nebo řehole? (s. 10-12); Karel Šimka: Škála agend Nejvyššího správního soudu je pestrá jako celá veřejná správa (s. 14-17); Brownfieldy: nové výzvy a zkušenosti starostů (s. 20-22); Česká republika je v čerpání fondů EU dlouhodobě úspěšná (s. 23); Globální závazky se musí plnit a ČR bere přijetí a plnění Agendy 2030 a 17 Cílů udržitelného rozvoje vážně (s. 24); Desatero k odměňování členů zastupitelstva obce v souvislosti s volbami (s. 26-27); Ochrana osobních údajů – čtyři roky zkušeností - GDPR (s. 30-31); Otevřená data zvládne publikovat i obec s několika tisíci obyvateli

(s. 32); Datový portál tvořili s datařským srdcem (s. 33-35); Chyby při zveřejňování smluv v registru smluv (3. část) (s. 36-38); Evaluace je klíčem k dobrému vládnutí (s. 39).

Veřejné finance. Rozpočet

Christian Wermke

Das neue Italien-Risiko

Nové riziko pro Itálii

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 154 (11.8.2022), S. 12-13

Stručná prognóza ekonomického a finančního dopadu vlády koalice pod vedením A. Meloni v Itálii. Článek se zaměřuje především na vliv na italskou finanční důvěryhodnost, kdy kvůli rezignaci premiéra M. Draghiho došlo k mírnému poklesu ratingu, zejména pro ohrožení průběhu strukturálních reforem, které byly jeho rezignací pozdrženy. Dalším potenciálním rizikem je nižší rozpočtová odpovědnost a vyšší důraz na sociální politiku (zejm. nižší věk odchodu do důchodu) prosazovaný dosavadním favoritem voleb Fratelli d'Italia. Do současného snížení ratingu se promítá i v kontrastu oproti současnému stavu stabilní období funkce premiéra Draghiho, kdy Itálie zaznamenala mírný pokles zadlužení a relativně stabilní hospodářský růst.

Václav Rybáček

Deviations between government debt and changes in government deficit, why they tend to persist

Odchytky mezi vládním dluhem a změnami vládního deficitu, proč mají tendenci přetrvávat

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 1, p. 35-45

Vládní deficit a dluh představují nejvýznamnější statistické agregáty, které hrají důležitou roli ve fiskálním dohledu a při hodnocení fiskální udržitelnosti. Dosažení fiskální udržitelnosti vyžaduje určitou úroveň přebytku/deficitu pro zachování udržitelné úrovně dluhu. Přitom se implicitně očekává úzký vztah mezi oběma klíčovými agregáty. Dlouhodobý vývoj obou agregátů však nepotvrzuje, že by tomu tak bylo. Cílem článku je na základě analýzy údajů za období 2001-2020 z EU-27 a diskuse o základní statistické metodice prozkoumat klíčové faktory, které přispívají k poněkud neintuitivním zjištěním, že dluh roste i v dlouhodobém horizontu rychlejším tempem, než by naznačoval schodek/přebytek veřejných financí. Článek se tedy zabývá metodologickými příčinami, které stojí za pozorovanou odchylkou mezi čistými výpůjčkami (government net lending) a čistými půjčkami (government net borrowing). - Poznámky.

Funding which future? : the Gulf

Jakou budoucnost financovat? : Perský záliv

The Economist, Vol. 444, (2022) No. 9308, p. 58-60

Kvůli rostoucím cenám ropy zažívají státy Perského zálivu příliv financí, se kterým nepočítaly. Otázkou je, jak tyto neočekávané příjmy ("oil windfall") nejlépe využít - je možné, že se taková příležitost už znovu nenaskytne. Po r. 2014, kdy skončilo období setrvalé vysokých cen ropy, přišly státy Perského zálivu se snahou diverzifikovat své příjmy. Některé ze zemí nyní počítají s tím, že ropné zisky použijí na splacení dluhů nebo k úsporám na "horší časy". Zároveň však poroste tlak utrácet, přičemž ne vždy se v minulosti dařilo vybírat k financování vhodné projekty. Další otázkou diskutovanou v článku jsou půjčky chudým zemím ze strany států Perského zálivu a získávání si vlivu.

Benedikt Gamillscheg

Gender and capital budgeting [elektronický zdroj]

Genderové a kapitálové rozpočtování

OECD journal on budgeting, Vol. 22 (2022), No. 1, p. 1-20

Kapitálové investice posilují hospodářský růst i produktivitu a pomáhají zajišťovat dostupnost infrastruktury nezbytné k fungování společnosti (mj. nemocnic, škol či dopravní sítě). Veřejné kapitálové investice by měly být prospěšné pro celou společnost, muži i ženy se nicméně liší ve způsobu, jakým infrastrukturu využívají. Zohlednění uvedených specifik pak může prospět celé společnosti. Příspěvek se zabývá tím, jak v průběhu rozpočtového procesu zohlednit vliv kapitálových investic na genderovou rovnost. Součástí článku je i řada informačních boxů s příklady zohledňování genderového hlediska u kapitálových investic v různých zemích OECD. Zmíněny jsou také mj. konkrétní kroky a nástroje, kterými se státy mohou inspirovat. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/d1ee8b85-en>

Richard Allen

How budgeting systems can prepare better for national emergencies : six lessons from the COVID-19 crisis [elektronický zdroj]

Jak se rozpočtové systémy mohou lépe připravit na mimořádné události : šest zjištění z krize způsobené pandemií covid-19

OECD journal on budgeting, Vol. 22 (2022), No. 1, p. 1-14

Autor v příspěvku zkoumá, jak se mohou rozpočtové systémy lépe připravit na místní i celosvětové nenadálé události, jako byla pandemie covid-19. Rozebírá, jaká mimořádná opatření v oblasti financování zdravotnictví byla během pandemie přijata či které z přijatých mechanismů by bylo vhodné uchovat do budoucna, nebo je upravit tak, aby se posílila budoucí připravenost na podobné události. Závěry jsou shrnuty do šesti bodů ("lessons learned"). Článek vychází z příspěvku prezentovaného na konferenci "WHO's Montreux Collaborative", která se konala v listopadu 2021. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.1787/bdfca328-en>

Martin Greive, Jan Hildebrand

Investieren ohne Schulden : Staatsverschuldung

Investice bez dluhů : státní zadlužení

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 137 (19.7.2022), S. 8

Bliže k návrhu iniciativy INSM (Initiative Neue Soziale Marktwirtschaft, Iniciativa nového sociálně-tržního hospodářství). Dle návrhu může být 600miliardová úvěrová potřeba k pokrytí investičních a inovačních potřeb pokryta z mixu subvenční výstavby, zefektivnění státu a privatizací, a vyhne se tak potřebě úvěrů při zachování stejné podpory růstu. Článek dále shrnuje rozpolcený postoj vládní koalice k návrhu i otázce financování potřeb.

Álfrún Tryggvadóttir

OECD best practices for spending reviews [elektronický zdroj]

Nejlepší praxe při přezkoumávání výdajů v zemích OECD

OECD journal on budgeting, Vol. 22 (2022), No. 1, p. 1-12

Příspěvek shrnuje doporučení (tzv. "nejlepší praxi" - best practices) k využívání přezkumu výdajů ("spending review") v zemích OECD. Nástroj pomáhá státům určovat priority z hlediska výdajů a zajišťovat udržitelnost veřejných financí. Ačkoli se přezkum výdajů v různých zemích liší, lze podle autora najít i společné znaky a formulovat doporučení. Přezkum výdajů by měl mít mj. jasně definované cíle a rozsah, měl by být v souladu s rozpočtovým procesem, doporučení by měla být zohledněna transparentním způsobem, rámec pro přezkum by měl být pravidelně aktualizován. Článek je doplněn informačními boxy s konkrétními příklady z různých zemí OECD. Plný text dostupný z: https://www.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-best-practices-for-spending-reviews_90f9002c-en

Vláda schválila návrh novely zákona o státním rozpočtu na r. 2022 se schodkem 330 mld. Kč

Právní rozhledy, Sv. 30, (2022) č. 15-16, příl. Legislativa s. ii

Dne 27.7.2022 schválila vláda návrh zákona, kterým se mění zákon č. 57/2022 Sb., o státním rozpočtu České republiky na r. 2022, který stanoví celkové příjmy upraveného rozpočtu na 1678,3 mld. Kč a celkové výdaje na 2008,3 mld. Kč. Předpokládaný schodek rozpočtu bude 330 mld. Kč. Ke konci června činil deficit hospodaření státního rozpočtu 183 mld. Kč. Dodatečné výdaje reagují primárně na potřebu kompenzovat vysokou míru inflace a nárůst cen energií, dále návrh zohledňuje důsledky uprchlické krize z Ukrajiny. Pokrývá také nákup zemního plynu do státních hmotných rezerv, financuje jednorázový příspěvek na dítě a druhou mimořádnou valorizaci penzí. Na příjmové straně naopak posiluje daňové inkaso zejména DPH, silnější bude také výběr daní z příjmů a pojistného.

Životní úroveň

Veronika Jurčišínová, Lubica Štiblárová

On what really matters : evidence from alternative well-being indicator in EU-28 countries

Na čem skutečně záleží : důkazy z alternativního ukazatele blahobytu v zemích EU-28

Statistika, Vol. 102, (2022) No. 1, p. 59-72

Vzhledem k tomu, že tradiční přístupy k měření hospodářského růstu jsou v poslední době předmětem kritiky, je třeba najít vhodnější ukazatele, které by zahrnovaly environmentální a sociální aspekty pokroku. Cílem článku je zkonstruovat alternativní, pro jednotlivé země specifický, ukazatel subjektivního blahobytu, tzv. upravený index šťastné planety (adjusted happy planet index, AHPI) pro 28 členských států EU za roky 2012 a 2017. Je zjištěna slabá negativní korelace mezi indexem šťastné planety a HDP na osobu. Za použití prostorových ekonometrických metod dále autoři potvrzují prostorovou závislost mezi zeměmi EU-28, pokud jde o AHPI, což znamená, že index jedné země je ovlivňována sousedními zeměmi a ovlivňuje také situaci v jiných zemích. To platí zejména pro přírodní zdroje, jejichž snížení ovlivňuje pokles úrovně AHPI v zemích EU-28. - Poznámka.

Martin Biewen, Miriam Sturm

Why a labour market boom does not necessarily bring down inequality : putting together

Germany's inequality puzzle

Proč boom na trhu práce nepřináší vždy snížení nerovnosti : řešení hádanky nerovnosti v Německu

Fiscal studies, Vol. 43, (2022) No. 2, p. 121-149

Od r. 2005 zažívá Německo nevídaný boom zaměstnanosti, přerušovaný pouze obdobím pandemie covid-19. Záhadou ovšem je přetrvávání vysoké míry nerovnosti i přes snižování míry nezaměstnanosti a rozmach na trhu práce. Zdá se, že z pozitivního vývoje zaměstnanosti profitují středně- a vysokopříjmoví jednotlivci, nebo že je efekt výrazného zlepšení podmínek na trhu práce vyrovnáván vývojem ostatních faktorů. Autoři se zaměřují na řešení této hádanky a pozorované změny v rozdělení disponibilních příjmů v letech 2005-2006 a 2015-2016 analyzují s ohledem na osm různých faktorů (jedním z nich je boom zaměstnanosti). Zjišťují trendy příjmové nerovnosti po r. 2000, z empirické analýzy vyvozují dopady boomu zaměstnanosti na distribuci příjmů v Německu a charakterizují vliv dalších zkoumaných faktorů. - Poznámky.

Ostatní

Jakub Blume

Blick in die Seele des Goldes

Pohled do duše zlata

Handelsblatt, Jg. 2022, Nr. 158 (17.8.2022), S. 30-31

Podrobný pohled na švýcarskou metodiku určování původu zlata. Článek představuje způsob určení původu zlatého prutu na základě geologických analýz dolů spolupracujících s firmou Argor-Heraeus, mj. s použitím PCR testu pro určení nejen původu, ale i zpracovatele. Popisuje roli státu, z něhož drahý kov pochází, zpracovatele, význam puncovních značek a identifikace a věnuje se digitalizaci v dané oblasti. Zmíněno je možné další zpracování ve Švýcarsku (mj. pro hodinářské odvětví) a otázka importu ruského zlata do Švýcarska. Dále je popsán systém firmy Alitheon, umožňující verifikaci zlatých prutů zpracovaných firmou prostřednictvím mobilní aplikace.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 33

ČNB základní úrokovou sazbu nezměnila (s. 8); Kreativní, jiné, zajímavé. I malé hry od českých tvůrců bodují: herní průmysl roste - téma čísla o tvůrcích a herním průmyslu v Česku (s. 10-17); Krize vstupuje do nákupních košíků. Většina potravin se prodá v akci (s. 24-27); Emil Škoda, dělový král z Plzně, který vytvořil podnik světových parametrů - seriál České podnikání (s. 32-35); Češi se naučili platit mobilem, jsou v tom evropskými přeborníky - rozhovor s M. Gajdošem ze společnosti Visa (s. 36-38);

Seznam povinností vyplývajících ze zákona - pomoc, nikoliv zázrak: požadavek Hospodářské komory ČR schvalovat vždy jen jeden nový předpis za dva jiné zrušené komplikuje záplava norem EU - vládní novela o Sbírci zákonů (s. 40-41).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 34

Na koho ty daně padnou? - komentář k očekávanému zvýšení daní (s. 8-9); Opravit, omezit, ohlídat. Evropa reguluje svět k lepší budoucnosti (s. 26-29); Digitalizace veřejné správy umožní, aby lidé měli čas vyjít si s přáteli ven - rozhovor s bývalým poradcem estonské vlády pro digitalizaci M. Kaevatsem (s. 38-39); Dost smluvního chaosu. Advokáti se vydali na pomoc start-upům: projekt vzorových smluv má mladým firmám usnadnit vyjednávání s investory a ušetřit jim vysoké částky za právní služby (s. 40-41); Česko v přístupu k zakládání firem zamrzlo v minulém století - rozhovor s advokátkou J. Sedlákovou (s. 42-43); Společnosti znovu čeká hledání skutečného majitele - novela zákona o evidenci skutečných majitelů (s. 44); Rozložená inflace - infografika o tom, co nejvíce přispělo k inflaci v ČR (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 35

Euro se českou ekonomikou šíří jako nikdy - komentář (s. 8-9); Česko je na prahu revoluční změny pracovního trhu. Nutně ji potřebuje: milion zaměstnanců je ohroženo změnami v ekonomice a 330 tisíc lidí v Česku přijde do roku 2030 o práci, ukazuje studie - téma čísla (s. 12-19); Tlak na zvyšování mezd je vysoký, fluktuace se ale nezvyšuje. Lidé se bojí (s. 20-21); Nejen bankám a energetice hrozí nová daň. Přemýšlím ještě o jednom sektoru - rozhovor s ministrem financí Z. Stanjurou o mimořádné dani a aktuální fiskální politice (s. 22-27); Globalizace se vyčerpala a převažují rizika. Obchod bude více probíhat uvnitř regionů - rozhovor s odborníkem na mezinárodní ekonomické vztahy T. Petříčkem (s. 32-36); Jak vydělat miliony dolarů na investorech ze sociálních sítí (s. 40-43); Kryptoměnová horská dráha - infografika, jak se vyvíjely kurzy bitcoinu, etherea a litecoinu (s. 50).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 36

Evropa chystá strop na ceny plynu (s. 10); Děti mohou sportovat levně i za stamiliony. Některé kluby balancují na hranici krachu - téma čísla o sportu mládeže (s. 12-17); Ať si stát od ČEZ vezme vyšší dividendu nebo daň, ale ceny energií ať nereguluje - rozhovor s P. Koblíkem z pražské burzy o energetické krizi a dopadech jejího řešení (s. 18-23); Hypoteční trh padá, lidé zatím splácejí bez potíží. Všichni napjatě očekávají podzim (s. 24-27); Stát opět promine dlužníkům penále, pomůže jim z exekucí - milostivé léto č. 2 (s. 28-29); Emancipace třetího světa: když ekonomika demokracii nepotřebuje - seriál Dějiny ekonomiky o rozvojové ekonomice (s. 30-33); Není bankéř jako bankéř. Kyberútoky na bankovní účty prudce rostou - podvodné útoky v ČR (s. 34-37); Daňové informace o investorech prospějí emisím eurobondů - nová pravidla pro uplatnění srážkové daně (s. 40-41); Ve světě kryptoměn končí éra Divokého západu (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 66, (2022) č. 37

Potravin v Česku zdražují více, než by musely (s. 8-9); Reálná mzda klesla téměř o desetinu - meziroční pokles v Česku o 9,8 % (s. 12); Studená sprcha a potměšilé památky. Evropa bojuje proti krizi: EU není schopna nahradit veškerý ruský plyn. K rovnováze se chce prosopřit. Firmy i domácnosti však snižují spotřebu i kvůli vysokým cenám - téma čísla (s. 14-23); Frustrace společnosti roste, klíčem k udržení klidu je nezaměstnanost - rozhovor se sociologem M. Buchtíkem, ředitelem STEM (s. 24-29); Evergreen o zrušení stavebního spoření má malou šanci na úspěch (s. 30-32); Čínská realitní bublina drtí nejbohatší asijskou ženu. Přišla o dvě třetiny majetku - majitelka developerské firmy Country Garden Yang Huiyan (s. 34-36); Berní úředníci využívají satelity i kamery k odhalování daňových nepravostí - Francie (s. 38-39); V Česku se razantně změní možnost uplatňovat sankce: novela zákona o provádění mezinárodních sankcí zlepšuje akceschopnost úřadů. Dává jim nové kompetence pro evropské i domácí restrikce (s. 42-43); Jak bydlí Češi - infografika (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 33-34

Velký zaměstnanecký experiment: před sto lety většina lidí na Západě nepracovala pouze v neděli. Nyní narůstá tlak, aby volné dny v týdnu byly tři - téma čísla (s. 12-20); Inflace druhým měsícem

klesá. A jak to bude dál? - výpočet inflace připomíná hru s čísly. Meziměsíčně už zpomaluje, meziročně dál roste (s. 22-23); Počkáme, uvidíme... centrální banka v boji s rostoucí inflací místo dalšího zvyšování úrokových sazeb přehazuje odpovědnost na vládu a mzdové vyjednavče. Přesto guvernér Michl dál tvrdí, že do roku a půl bude inflace dvě procenta (s. 24-26); Nejistá topná sezona otvírá návrat uhlí: evropská Zelená dohoda s využíváním nejšpinavějšího zdroje energie nepočítá. Může ho současná urychlená snaha zbavit se energetické závislosti na Rusku vrátit do hry? (s. 32-34); Jak naložit s oxidem uhličitým? (s. 42-44); Startupové ekonomice hrozí tvrdá rána - ve spolupráci s Financial Times (s. 46-51); Proč na letištích mizí vaše kufry: návrat k létání zastihl aerolinky nepřipravené - ve spolupráci s Financial Times (s. 59); Budoucnost práce: práce a její pojetí se v turbulenci celospolečenských změn mění (s. 62-63).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2022, č. 35

Banksy nebo Beeple, hvězdy aukčního nebe: prodej uměleckých předmětů se loni razantně zvýšil, obzvláště rychle roste trh současného umění - téma čísla (s. 12-19); Hra o Síkelu aneb Pozdě, špatně, nepřesvědčivě: vláda Petra Fialy prohrává svůj boj o zvládnutí energetické krize. Tlačí na ni nejen opozice, ale už i vlastní politici (s. 20-23); "Windfall tax" a naděje pro akcionáře ČEZ: EK upozorňuje, že jí navrhované opatření je neslučitelné s daní z mimořádných zisků, kterou plánuje zavést Fialova vláda - seriál Kované investice (s. 24-25); Cesta k odstranění národního práva veta: v reakci na válku na Ukrajině sílí v EU debata, zda zrušit to, že jediný členský stát může zablokovat návrh, který podporují ostatní země (s. 32-34); Crowdfunding dostal odklad: už v půlce listopadu měla v EU začít platit regulační pravidla pro investiční crowdfunding (s. 35); Musíme lidi dostat ven z komfortní zóny - Toto Wolff a Formule 1 - ve spolupráci s Financial Times (s. 36-41); O čem je energetická soběstačnost (s. 58).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 156 (12.8.2022)

Bankovní asociace letos čeká ještě jedno zvýšení sazeb ČNB - prognóza očekává sazbu 7,5 % (s. 5); Měnovými trhy zmítají turbulence. Koruna, zlotý a forint patří mezi nejohroženější platidla (s. 10); Evropské dluhopisové trhy vysychají. Opatrné jsou i banky (s. 11); Válečná daň zní dobře. Aby však neskončila jako ta povodňová - komentář (s. 12); Česko a Německo se společně mohou stát motorem východní politiky EU - komentář (s. 13); Poučení z ropného šoku 1973: bude to bolestivé, ale víme víc o tom, jak se bránit (s. 24).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 157 (15.8.2022)

Adamová: případná mimořádná daň by prošla do konce roku (s. 4); Milostivé léto II je tu. Rychlejší, hlasitější. A s inflací, která splacení dluhu ztíží (s. 5); "Černý" scénář ČNB: odříznutí od ruského plynu by vyhnalo úroky nad 10 procent (s. 13); Inflace pod tlakem demografie - komentář (s. 13); Útlum hypoték zatím bouří na trh s byty nepřinese - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 158 (16.8.2022)

Češi splácejí úvěry nejlépe v historii. Zatím. Záleží i na plynu (s. 3); Pomoc s cenami energií přijde letos přes elektřinu (s. 4) a související komentář k úspornému tarifu viz s. 15; Cena elektřiny v Evropě je rekordní, za rok šestkrát vyšší. Mohou za to i vedra a sucho (s. 5); Bez peněz i projektů. Národní rozvojový fond sliboval miliardy na investice, místo toho jede roky naprázdno (s. 7); Klíč ke zpomalení inflace drží hlavně velké centrální banky - komentář (s. 14); Mění se geopolitická aliance i sousedské vztahy Česka (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 66, (2022) č. 161 (19.8.2022)

Nájemné letí vzhůru. V Praze je o čtvrtinu vyšší než loni (s. 3); Vláda schválila vznik Digitální a informační agentury (s. 4); Žádat o příspěvek na bydlení je pořád složité, říká Hůle - sociální politika (s. 5); Co by se dělo, kdyby do Česka přestal proudit plyn z Ruska? (s. 8); Cena státních dluhopisů posílila nejrychleji od roku 1999 - výnosy českých bondů klesají (s. 9); Pomůže EU Česku, pokud mu dojde zemní plyn? Tady jsou důvody, proč ano (s. 24).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 164 (24.8.2022)**

Máslo a vepřové maso zdražily Čechům za rok nejvíc z celé EU: ceny potravin v tuzemsku meziročně stouply o 20 procent (s. 3) a související články o cenách potravin a jejich zdražování v Evropě na s. 8-9 a 14; Spotové ceny energií má každá dvacátá rodina. Některé to ani nevědí a budou platit desetitisíce měsíčně (s. 5); Vláda v Berlíně apeluje na firmy, aby se neopájely Čínou - německá ekonomika (s. 12); Šílené ceny energií si žádají zásah na evropské úrovni - komentář (s. 14).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 165 (25.8.2022)**

Státní příspěvek na energie je podle ekonomů příliš malý: domácnosti mají na pomoc s cenami energií dostat v průměru čtyři tisíce korun - vyhlášení úsporného tarifu (s. 3); Roboti trh práce nespasí: do roku 2040 bude firmám chybět až 400 tisíc lidí - změny pracovního trhu (s. 12); Startupová party končí. Venture fondům ale investoři stále líjí rekordní peníze (s. 13); Za dohodu o přidání na platech vládu křížovat nelze - komentář (s. 15); Připravovaná novela insolvenčního zákona může ohrozit tisíce lidí - komentář k návrhu na zkrácení procesu oddlužení na 3 roky (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 168 (30.8.2022)**

NERV přichází s vlastní verzí pomoci lidem. Je více cílená a může být levnější: návrh, jak posílat peníze na drahé energie cíleně jen do domácností, kde je opravdu potřebují, čeká v zásuvkách ministrů (s. 3); Trh s elektřinou nám sloužil 30 let, ale teď potřebuje opravit. Na stole už jsou jasnější varianty (s. 5); Banky měly nejlepší pololetí v historii a brání se novému zdanění. Argumentují pomocí ekonomice - ziskovost českých bank (s. 7); Maximum pro vysokou inflaci - komentář (s. 13); Hrozí v Česku kvůli cenám energií revoluce a konec demokracie? - komentář k energetické krizi (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 171 (2.9.2022)**

Stanjura zpražil ministry, schodek zbrzdil na 270 miliardách - návrh státního rozpočtu na r. 2023 (s. 5); Levnější elektřina výměnou za novou daň? Španělská cesta se může Evropě vyplatit - zastropování ceny plynu pro elektrárny (s. 6); Z centrálních bank se staly aktivistické instituce zaskakující za nečinné vlády - rozhovor s ekonomem P. Kysilkou o současné energetické krizi, zastropování cen energií a o roli ČNB při zvládnutí vysoké inflace (s. 14-15); Jaký byl Gorbačov ekonom? Váhavý střelec, který často míří mimo terč - ekonomický nekrolog (s. 17); Silný růst ekonomiky ve druhém čtvrtletí je jen iluze - komentář (s. 18).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 175 (8.9.2022)**

Nadměrný zisk se porovná s průměrem posledních sedmi let, zálohy na daň 100 %: ministerstvo financí připravilo návrh zákona o mimořádné dani. Platit by se měla příští tři roky. Zahrnout má energetiku, petrochemii i banky. Ty tvrdí, že byly v pandemických letech oslabené (s. 1); Státní půjčka pro firmy Křetínského a Tykače? Pro každého stovky milionů eur: vláda hledá možnosti, kde získat peníze na boj s krizí. Vedle pomoci energetickým firmám se chystá zavedení daně z neočekávaných zisků. Ta by měla dopadnout na čtyři sektory: výrobce energií, distributory pohonných hmot, banky a prodejce energií - rozhovor s ministrem financí. Z. Stanjurou (s. 6-7); Proč zůstanou energie drahé - komentář (s. 13); Nastal čas zajistit evropskou energetickou suverenitu - komentář (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 66, (2022) č. 179 (14.9.2022)**

Žádné stropy. Pro velké firmy chce vláda jen kompenzace: průmyslu mají vysoké ceny energií kompenzovat dotace či úlevy, ve hře je i kurzarbeit. Velké firmy by chtěly stropy, ty ale vláda odmítá (s. 1); Jak se cenové stropy projeví na fakturách za elektřinu a plyn? - domácnosti, živnostníci (s. 2); Jen cenové stropy a úsporný tarif pro domácnosti vyjdou na 200 miliard. Část dodají státní firmy a povolenky (s. 3) i další příspěvky ke státní podpoře a zastropování cen energií na s. 4-5 a 14; Hypotéka za dvě až tři procenta nejdříve za dva roky, říká nový šéf ČSOB - rozhovor s Alešem Blažkem (s. 10-11); Zlevňování bytů o prázdninách zrychlilo. Nejvíc padají ceny v Českých Budějovicích a Ostravě (s. 13).

Hrot**Sv. 2022, č. 33-34**

Na co můžeme být hrdí - téma čísla o kladech života v ČR (s. 6-13); Prodloužený horizont: lehké zpomalení dynamiky meziměsíční inflace není náznakem blížícího se vítězství. Bude třeba ještě přitlačit - komentář (s. 19); Hackeři na straně zákona: kybernetické útoky jsou stále častější a hackeři umějí napáchat obrovské škody. Aby se jim firmy vyhnuly, mohou si hackera také objednat - rozhovor s M. Hallerem (s. 20-25); Tvrdý hazard dostal ránu. Ale nepadl: kamenné herny a kasina drtí přísná regulace, online konkurence i špatná pověst (s. 32-34); Chtít všechno a neplatit - zdravotnictví (s. 40); Byty jsou budoucnost - ceny nemovitostí v ČR (s. 41); Na zdraví! A ještě jednou dokola: proč jsou Češi spokojeni s dostupností zdravotní péče, ale cítí se nemocní a piva se nevzdávají - makropohled M. Zámečnicka (s. 42-43); Velká čínská hypoteční vzpoura - masové protesty týkající se čínského realitního trhu (s. 44-45); Cestou na Tchaj-wan Pelosiová zkomplikovala jeho obranu - ve spolupráci s The Economist (s. 52-53); Štára FBI u Trumpa vyvolala politickou bouři - ve spolupráci s The Economist (s. 54-55).

Hrot**Sv. 2022, č. 35**

Jestřábi a supi se slétli: kolem padlé Sberbank se šikují zájmové frakce, armády advokátů, vlivných byznysmenů a lobbistů. Vše to i mezi samotnými věřiteli - téma čísla (s. 6-11); Cenu určuje nejdražší, tedy plyn - komentář k systému obchodování s elektřinou (s. 17); Zatížíš síť, zaplatíš víc: na pozadí exploze cen elektřiny odstartoval druhý pokus o revoluci v tom, jak se elektřina účtuje (s. 24-27); Čeká Itálii skutečná změna? (s. 28); Jak (ne)pomáhat v energetické krizi: Česko se vydalo cestou pomoci domácnostem, firmám ale nedá téměř nic. Zahraničí nabízí inspiraci, jak pomáhat, ale i čemu se vyhnout (s. 30-33); Ukrajinci pro Ukrajinu. V českých zbrojovkách (s. 36-37); Draci proti hobitům: z krvavé bitvy mezi staletými hollywoodskými obry a streamovacími nováčky se pro diváka stala zajímavá a výhodná podívaná - ve spolupráci s The Economist (s. 42-43); Na střepích svévolné moci: Putina mohou porazit jedině Rusové. Kteří to jsou, co pro to dělají a jak jim může Západ pomoci? (s. 46-49).

Hrot**Sv. 2022, č. 36**

Dotace na energie pro firmy (s. 14); Dluhy jsme toho léta spláceli vzorně - komentář M. Zámečnicka ke splácení úvěrů v ČR (s. 17); Pan biopekař: biopotraviny byly dlouho o dost dražší než ty konvenční. Podle majitele biopekárny Zemanka Jana Zemana se cenový rozdíl v době rekordní inflace rychle smrškl - rozhovor (s. 18-23); Krejčová z Mongolska, zámečnick z Indie: české firmy trápí nedostatek lidí a zdroje vyschly už i ve východní Evropě. Zaměstnávání lidí z exotičtějších zemí brání kvóty a byrokracie (s. 32-33); Celý svět má hlad, ale sýpky jsou plné - celosvětová sklizeň obilnin bude jen o 0,6 procenta nižší než loni - makropohled M. Zámečnicka (s. 34-35); Nezkoušený řidič v autobusu ze skládky - nekrolog M. Gorbačova (s. 36-37); Evropa se řítí do recese. Jak bude zlá?: inflační šok umocňuje hospodářský pokles. Nejvíce ohrožené jsou Německo a střední a východní Evropa - ve spolupráci s The Economist (s. 40-41); Vzestup a dramatický pád fenoménu Zoom: pád cen akcií - ve spolupráci s The Economist (s. 43).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	48
Ekonomické vědy. Ekonomie	49
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	49
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny	49
Pojišťovnictví. Sociální péče	50
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	50
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	50
Právo.....	51
Účetnictví	52
Životní prostředí	52
Ostatní	53

Daně

30054

Jana Skálová

Daně v účetnictví

Praha : Wolters Kluwer, 2022, 201 stran : ilustrace

Povinnosti spojené se správným výpočtem daně z příjmů právnické osoby i DPH a jejich vliv na účetnictví podnikatelských subjektů. Jednotlivé části publikace popisují regulaci účetnictví v ČR, obecné principy účtování daní a plátce DPH. Obsahem dalšího výkladu je vazba účetního výsledku hospodaření na základ daně z příjmů, účetní a daňové dopady u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, u nemovitých věcí, účetní a daňové dopady rezerv i opravných položek, dále odložená daň, účetní zobrazení daní při transakcích s cennými papíry, účetní a daňové souvislosti výplaty vlastního kapitálu, cizí měna v účetnictví české účetní jednotky, vklad a prodej závodu a daňové souvislosti fúzí a rozdělení. Každá kapitola obsahuje výklad, příklady a shrnutí. Právní stav daňových a účetních předpisů je k 1.1.2022. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7676-344-9 (brožováno)

30005

International Bureau of Fiscal Documentation

European tax handbook 2022

Evropská daňová příručka 2022

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2022, 1382 stran : tabulky, schémata
Referenční příručka věnovaná základům daňových systémů evropských zemí a výběru nejdůležitějších daňových aspektů každé jurisdikce. Popis je založen na informacích o 49 evropských státech a jurisdikcích dostupných na počátku roku 2022. První kapitola je věnována zdanění v Evropské unii - základní charakteristice daní a výši sazeb. Je doplněna textem několika směrnic EU (č. 2009/133/ES - směrnice o fúzích, č. 2011/96/EU - o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států a její doplňky a č. 2003/49/ES - o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků). Další kapitoly přináší podrobnější informace o zdanění právnických a fyzických osob, kapitálových příjmů, o DPH a o daních vybíraných srážkou z dividend, úroků a licenčních poplatků i o mezinárodních aspektech, oblasti správy daní a zamezení vyhýbání se daňové povinnosti v jednotlivých zemích Evropy (abecedně uspořádaných). - 33rd annual edition - ISBN: 978-90-8722-760-9 (brožováno)

30007

IBFD

Global corporate tax handbook 2022

Světový průvodce zdaněním právnických osob 2022

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2022, 1850 stran : tabulky
Referenční příručka přináší přehled daňových systémů 101 vybraných zemí světa se zaměřením na korporátní daně. Jednotlivé kapitoly přináší nejaktuálnější informace o zdanění příjmů právnických osob a kapitálu i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých abecedně uspořádaných zemích. Údaje jsou aktualizovány k počátku roku 2022. Publikace obsahuje také zvláštní kapitolu o dané problematice v EU doplněnou o texty vybraných daňových směrnic. - 2022 edition - Viz také Global individual tax handbook 2022 (sign. 30006). - ISBN: 978-90-8722-763-0 (brožováno)

30006

IBFD

Global individual tax handbook 2022

Světový průvodce zdanění fyzických osob 2022

Amsterdam : International Bureau of Fiscal Documentation, ©2022, 1186 stran : tabulky
Přehledová publikace popisující daňové systémy 101 vybraných zemí světa se zaměřením na zdanění jednotlivců. Jednotlivé kapitoly přináší nejaktuálnější informace (aktualizované k počátku r. 2022) o zdanění příjmů fyzických osob, o příspěvcích na sociální zabezpečení, o dani dědické a darovací, o dani nemovitostní i o mezinárodních aspektech a dvojím zdanění v jednotlivých zemích. Uvádějí sazby

daní, zabývají se problematikou odpočtů, zápočtu daně a stručně také správou zmiňovaných daní. Publikace obsahuje také zvláštní kapitulu o sazbách daní vybíraných srážkou z úroků z úspor v jednotlivých zemích. - 2022 edition - Přílohy. - ISBN: 978-90-8722-769-2 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

30053

Alexandr Soukup

Mezinárodní ekonomie : analýza mezinárodních ekonomických vztahů

Plzeň : Čeněk, 2022, 283 stran : tabulky, grafy

Učebnice se zabývá zkoumáním mezinárodních ekonomických jevů. Předmětem výkladu je ta část ekonomické teorie, která se zabývá problematikou mezinárodních ekonomických vztahů, a to jak z hlediska mikroekonomie, tak i makroekonomie. První část se ve stručnosti věnuje vývoji ekonomických teorií od nejstarších až do současnosti se zřetelem na mezinárodní ekonomickou problematiku. Další části publikace seznamují se základními teoretickými modely fungování mezinárodní směny, například s ricardiánským modelem, s modelem specifických faktorů, modelem Heckscher-Ohlinovým a standardním modelem. Dále pak s problematikou obchodní politiky a jejích nástrojů či měnovými kurzy a jejich fungováním. Výklad je završen zkoumáním mezinárodního trhu aktiv, rozdělení portfolia a dalších jevů mezinárodních kapitálových aktivit se zaměřením na teorii efektivních trhů a behaviorální teorie. - ISBN: 978-80-7380-879-2 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

30061

Karolína Půlpánová

Ozdravné postupy a řešení krize bank

Praha : Leges, 2022, 114 stran : ilustrace

Monografie pojednává o problematice selhávání finanční instituce a nutnosti jeho řešení takovým způsobem, aby dopady na finanční stabilitu byly minimální, úpadek instituce neměl negativní dopady na reálnou ekonomiku a nebylo zapotřebí využít k záchraně instituce veřejné prostředky. Cílem této práce je vymezit jednu z mnoha politik EU a přiblížit její nejdůležitější postupy a nástroje. Představuje směrnici 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků, známou jako Bank Recovery and Resolution Directive (BRRD). Práce zahrnuje i první velkou novelu této směrnice, která upravuje i schopnosti úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a schopnosti rekapitalizace (BRRD2). - Vydání první - ISBN: 978-80-7502-614-9 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

30057

Jaromír Balcar ; přeložil Aleš Valenta

Tanky pro Hitlera, traktory pro Stalina : velké podniky v Čechách a na Moravě 1938-1950

Praha : Academia, 2022, 446 stran

Knihla se zabývá těžkým průmyslem v českých zemích od roku 1938 do počátku padesátých let s těžištěm v době okupace. Pro svou obsáhlou analýzu si autor vybral tři významné české firmy z oblasti strojírenství a chemického průmyslu – ČKD, Pražskou železářskou společnost a Spolek pro chemickou a hutní výrobu. Jeho záměrem bylo popsat politické, hospodářské a podnikatelské dějiny Čech a Moravy ve fázi, kdy se vztah mezi státem a hospodářstvím zásadně proměňoval. Autor podnikl rozsáhlé rešerše, na jejichž základě se mu podařilo detailně zachytit nejen hospodářskou stránku činnosti uvedených podniků, ale i jejich aktivity v oblasti sociální a kulturní. A to za situace, kdy za německé okupace management začal postupně ztrácet svou rozhodovací autonomii a v roce 1948, s přeměnou firem v tzv. národní podniky, ji pozbyl docela. Kromě rozboru hospodářsko-politických procesů doby přináší publikace také pohled do zajímavých dílčích oblastí, např. v otázce významu české zbrojní

výroby pro říši, rozsahu produkce tanků v ČKD, perzekuce stávkového hnutí za války, Heydrichovy sociální politiky či postih českých manažerů a odborových funkcionářů za kolaboraci před poválečnými mimořádnými lidovými soudy. - Vydání první - Překlad z německého originálu Panzer für Hitler - Traktoren für Stalin. - ISBN: 978-80-200-3303-1 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

30056

Alexander Kult

Tvorba a distribuce pojištění osob

V Praze : C.H. Beck, 2022, xvii, 242 stran

Publikace se zabývá terminologií pojistného práva, pravidly tvorby a distribuce pojistného produktu, instituty pojistného práva, plněním informačních povinností a uzavíráním, obsahem, platností a konstrukčními prvky pojistné smlouvy. V úvodu je vysvětlena terminologie pojistného práva a specifika jednotlivých produktů pojištění osob (zejména investiční a kapitálové životní pojištění, pojištění úrazu a nemoci). Následuje analýza pravidel tvorby pojistného produktu, a to s ohledem na legislativu EU (POG, směrnice Solventnost II, PRIIPs). Rozebrána jsou i pravidla distribuce pojištění a informační povinnosti, které jsou s pojištěním osob spojeny a také aplikovatelnost pravidel kolektivního investování na pojištění. Následuje pojednání o pojistné smlouvě a jejích součástech. Právní stav publikace je ke dni 1.4.2022. - Přehledy souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7400-873-3 (brožováno)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

30059

Petr Ort

Oceňování nemovitostí - moderní metody a přístupy

Praha : Leges, 2022, 151 stran

Teorie a způsoby oceňování nemovitostí na tržních principech. Základní funkce. Metodologie. Definice tržní hodnoty. Porovnávací, výnosové a nákladové metody. Závěrečná analýza tržní hodnoty. Oceňování ve zvláštních případech. V dodatcích je popsána tvorba informačních databází potřebných k oceňování majetku a příklady ocenění pozemku a rodinného domu. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7502-572-2 (brožováno)

30060

Petr Ort, Olga Ortová Šeflová

Oceňování nemovitostí v praxi

Praha : Leges, 2022, 126 stran

Praktické návody na vypracování v praxi nejvíce frekventovaných typů ocenění na tržních principech, jako je oceňování pro zajištění úvěru nemovitou zástavou, oceňování v oblasti pojišťovnictví, oceňování pro tvorbu podnikatelských záměrů, oceňování ve státní správě a samosprávě atd. Řešení aktuálních metodických problémů, jako jsou extrakční principy, oceňování historických staveb a komplexní oceňování. Část výkladu je věnována úvodu do oceňování pro daňové účely. Výklad je doplněn praktickými příklady. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7502-571-5 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

30052

Michael Košnar, Zdeněk Schmied

Dovolená a její aplikace v praxi s praktickými příklady

Olomouc : ANAG, 2022, 231 stran

Problematika obecné právní úpravy dovolené, která je vyjádřena jako určitý počet hodin dovolené a platná od 1.1.2021. Publikace kromě zpracovaného univerzálního postupu pro určení výše dovolené obsahuje i řadu praktických doporučení, návodů a modelových příkladů, na kterých je komplexně

vysvětlena problematika čerpání dovolené po skončení mateřské dovolené, výpočtu dovolené při změně úvazku v průběhu kalendářního roku, vlivu překážek v práci na dovolenou (sick days, karanténa, neplacené volno atd.), převodu dovolené do následujícího kalendářního roku, specifik dovolené u zaměstnanců s pružným rozvržením pracovní doby, přečerpání dovolené, krácení dovolené, dodatkové dovolené. Postupy výpočtu dovolené. Právní stav uvedených předpisů je k 1.5.2022. - 4. podstatně přepracované a rozšířené vydání - ISBN: 978-80-7554-367-7 (brožováno)

Právo

30055

Aleš Mácha

Veřejné užívání a jeho předmět

Praha : Wolters Kluwer, 2022, xiii, 146 stran

Publikace shrnuje poznatky o institutu veřejného užívání nejen u nás, ale i v zahraničí, a zaměřuje se na aspekty související s vlastnickým právem v souvislosti s veřejným užíváním. Obsahuje kapitoly: Obecná charakteristika a ústavní základy; Předmět veřejného užívání; Vznik veřejného užívání a veřejných věcí; Obsah a druhy veřejného užívání; Vztahy mezi vlastníkem a uživatelem. - Vydání první - ISBN: 978-80-7552-855-1 (brožováno)

30050 *Pouze prezenčně*

David, Dobrovolná, Grygar, Hrabánek, Hromada, Kovářová, Králík, Křeček, Mlýnková, Nová, Pražák, Pulkrábek, Šustrová, Tuneček, Tuláček, Vožehová ; Jan Tuláček (ed.)

Vzory podání a smluv s vysvětlivkami : podle občanského zákoníku, zákona o obchodních korporacích, katastrálního zákona, občanského soudního řádu, zákona o zvláštních řízeních soudních a exekučního řádu

Praha : Leges, 2022, xxx, 850 stran

Celkem 331 vzorů podání a smluv z oblasti věcných práv, nájemního bydlení, spoluvlastnictví či závazků, vzory smluv příkazního typu, dokumentů jednotlivých obchodních korporací, vzory žalob, námitek, opravných prostředků a mnoho dalších. Kniha obsahuje také vzory týkající se dědění, včetně notářských zápisů. Většina vzorů je opatřena vysvětlivkami, které poskytují podrobnější návod k jejich použití. Právní stav legislativy je ke dni 1.4.2022. - 3. aktualizované a doplněné vydání - V knize je vložen kód 9PNUPbboDrTDh, který umožňuje přístup na zvláštní www stránku obsahující vzory ve Wordu ke stažení. - ISBN: 978-80-7502-615-6 (vázáno)

30051

David Bohadlo, Jan Brož, Stanislav Kadečka, Petr Průcha, Filip Rigel, Vít Šťastný

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2022, xiii, 580 stran

Komentované znění zákona č. 250/2016 Sb., ve znění pozdějších zákonů (poslední zák. č. 417/2021 Sb.). Zákon upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku. Komentář doplňují citace z důvodové zprávy a odkazy na související ustanovení, související předpisy, judikaturu a literaturu. - 2. vydání - ISBN: 978-80-7676-419-4 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29950/1497

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci : redakční uzávěrka 1.7.2022

29950/1494

Daň silniční. Daň z nemovitých věcí : redakční uzávěrka 20.6.2022

29950/1496

Daňový řád. Daňové poradenství. Finanční správa ČR. Mezinárodní spolupráce : redakční uzávěrka 1.7.2022

29950/1495

Platební styk. Oběh hotovosti. Směnárný. Finanční arbitr : redakční uzávěrka 1.7.2022

29950/1493

Pojišťovnictví : redakční uzávěrka 6.6.2022

Účetnictví

30036I

International Accounting Standards Board

International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2022, reflecting changes not yet required issued at 1 January 2022. Part A.**Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2022, odrážející dosud nepovinné změny : vydány k 1. lednu 2022. Díl A.**

London : International Accounting Standards Board, 2022, 1841 stran : tabulky, diagramy, rámečky
Publikace přináší úplné znění Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), Mezinárodních účetních standardů (IAS) a jejich výkladů (IFRIC, SIC) vydaných k 1. lednu 2022. Doplněno Koncepčním rámcem finančního výkaznictví, předmluvou k IFRS a přehledem změn. Doprovodné dokumenty jsou sdruženy v částech B a C tohoto třídílného vydání. - Třídílné vydání (Red Book). -- Obsahuje slovníček pojmů. - ISBN: 978-1-914113-38-3 (brožováno)

30036II

International Accounting Standards Board

International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2022, reflecting changes not yet required : issued at 1 January 2022. Part B.**Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2022, odrážející dosud nepovinné změny : vydány k 1. lednu 2022. Díl B.**

London : International Accounting Standards Board, 2022, 917 stran : tabulky, diagramy, rámečky
Publikace obsahuje doprovodné dokumenty ke Koncepčnímu rámci finančního výkaznictví a k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), k Mezinárodním účetním standardům (IAS) a k jejich výkladům (IFRIC, SIC) platným k 1. lednu 2022 - názorné příklady a návody k implementaci. - Třídílné vydání (Red Book). - ISBN: 978-1-914113-39-0 (brožováno)

30036III

International Accounting Standards Board

International Financial Reporting Standards (IFRSs) 2022, reflecting changes not yet required : issued at 1 January 2022. Part C.**Mezinárodní standardy účetního výkaznictví 2022, odrážející dosud nepovinné změny : vydány k 1. lednu 2022. Díl C.**

London : International Accounting Standards Board, 2022, 2615 stran : rámečky
Publikace obsahuje zdůvodnění závěrů ke Koncepčnímu rámci finančního výkaznictví a k Mezinárodním standardům účetního výkaznictví (IFRS 1 - IFRS 17), k Mezinárodním účetním standardům (IAS) a k jejich výkladům (IFRIC, SIC) platným k 1. lednu 2022 a k názorným příkladům. - Třídílné vydání (Red Book). - ISBN: 978-1-914113-40-6 (komplet 3 dílů, brožováno)

Životní prostředí

30058

Michal V. Marek a kol.

Klimatická změna - příčiny, dopady a adaptace

Praha : Academia, 2022, xii, 350 stran : barevné ilustrace, mapy, faksimile

Kolektivní publikace o fenoménu globální změna či klimatické změny, jeho významu pro člověka z pohledu jak klimatického, tak i z pohledu společenského. Důležitou součástí této knihy je také zamyšlení o stávající situaci spojené s důsledky klimatických změn z morálního a etického pohledu. Více z obsahu kapitol: antropocén a důsledky globální změny pro globální a českou společnost, definice, souvislosti a příčiny

klimatické změny, historické a současné klima v ČR i scénář vývoje klimatu v ČR pro 21. století, klimatická změna v krajině a městech - dopady a adaptace, problémy chemického znečištění prostředí, dopady změny klimatu na ekosystémy, vliv klimatu na živou složku půdy, biodiverzita a divočina v čase klimatické změny, zpomalující (mitigační) opatření a adaptace na globální změnu. - Vydání první - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-200-3362-8 (vázáno)

Ostatní

30062

Nassim Nicholas Taleb ; přeložil Jan Kalandra

Nasadit vlastní kůži : skryté asymetrie v každodenním životě

V Praze : Paseka, 2019, 323 stran : ilustrace

Autor definuje, stejně jako v předchozích svých pracích, co znamená rozumět světu, být úspěšný ve své profesi, být prospěšný férové a spravedlivé společnosti, umět odhalit nesmysly a uplatňovat vliv na ostatní. Citacemi výroků historických i současných osobností dokládá, že základním atributem hrdinů, světců a úspěšných lidí je ochota riskovat. Z pohledu autora nasazování vlastní kůže znamená především spravedlnost, čest a přinášení obětí, tedy jevy, které jsou pro člověka životně důležité. Kniha se věnuje čtyřem tématům: a) nejistotě a spolehlivosti poznání neboli detekci hovadin, b) symetrii lidského konání, tedy férovosti, spravedlnosti, odpovědnosti a vzájemnosti, c) sdělování informací v obchodním styku a d) racionalitě v komplexních systémech a ve skutečném světě. - Vydání první - Terminologický slovník. - ISBN: 978-80-7637-025-8 (vázáno)

30000

Karel Engliš

Vzpomínky na T.G. Masaryka

Brno : Masarykova univerzita, 2021, 63 stran : ilustrace, portréty, faksimile

Vzpomínky K. Engliše na prezidenta Masaryka. Vztah těchto osobností byl mimořádný, provázela je vzájemná úcta a respekt. Engliš se zasloužil o založení Masarykovy univerzity, stal se jejím prvním rektorem a šestkrát byl Masarykem jmenován ministrem financí, v roce 1934 pak guvernérem Národní banky Československé. Vzpomínky zachycují období od roku 1900, kdy se Engliš poprvé s Masarykem setkal, do roku 1937, ve kterém prezident zemřel. Svými vzpomínkami a postřehy tak Engliš přibližuje způsob myšlení a práce nejen Masaryka, ale také svůj. Připomíná politické a ekonomické události v uvedených letech a popisuje i chování obou politiků v soukromí. Englišovy vzpomínky doplňují citace z dopisů Masaryka. - 1. vydání - Podnázev v preliminářiích: pamětní tisk u příležitosti konání Masarykových dnů 2021. - ISBN: 978-80-210-9790-2 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>